

Attica Economic Review

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

«Νέες προκλήσεις και προοπτικές της πανδημίας»

Ιανουάριος 2021

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος
2. Ειδικό θέμα: Έκτακτα μέτρα της ΕΚΤ το 2020 και σημασία τους για την Ελλάδα
3. Διεθνές περιβάλλον
4. Οικονομικό κλίμα
5. Βραχυπρόθεσμοι δείκτες
6. Δημοσιονομικά
7. Τραπεζικά
8. Ενέργεια, υποδομές, περιβάλλον

- Ανακάμπτει εκ νέου σε πολλές χώρες η πανδημία COVID-19, **κλιμακώνοντας τις πιέσεις στην παγκόσμια και την ευρωπαϊκή οικονομία**: η αύξηση του όγκου του διεθνούς εμπορίου επιβραδύνεται και το κόστος δανεισμού του δημοσίου στις ισχυρότερες οικονομίες ανέρχεται. Στην Ευρωζώνη, το κλίμα παρουσιάζει διακυμάνσεις το τελευταίο τετράμηνο και η ισοτιμία ευρώ/δολαρίου σταθεροποιήθηκε τον Ιανουάριο, κατόπιν ανόδου στο προηγούμενο διάστημα.
- Κατόπιν της πολύ θετικής εξέλιξης της εκκίνησης των εμβολιασμών, προέκυψαν **σημαντικές προκλήσεις σχετικά με την υγειονομική κρίση**, όπως η ροή της παραγωγής εμβολίων, η ταχύτητα του εμβολιασμού, η έξαρση των μεταλλάξεων του ιού. Η ιατροφαρμακευτική προστασία του πληθυσμού προκύπτει ότι είναι μια πιο σύνθετη διαδικασία από ότι μπορεί να θεωρούταν νωρίτερα.
- Αναμένεται κλιμάκωση της αβεβαιότητας ως προς τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19 και τις επιπτώσεις της, που θα ενεργήσει **ανασχετικά στις αποφάσεις επιχειρήσεων και νοικοκυριών**, επομένως και στην οικονομική δραστηριότητα. Αρκετά πιθανή η επέκταση υφιστάμενων παρεμβάσεων πολιτικής και η πραγματοποίηση νέων για την υποστήριξη των οικονομιών.
- Η επιταχυνόμενη ανάκαμψη της **οικονομίας της Κίνας** πρόκειται να αποτελέσει βασική πηγή ώθησης στην παγκόσμια οικονομία το 2021.

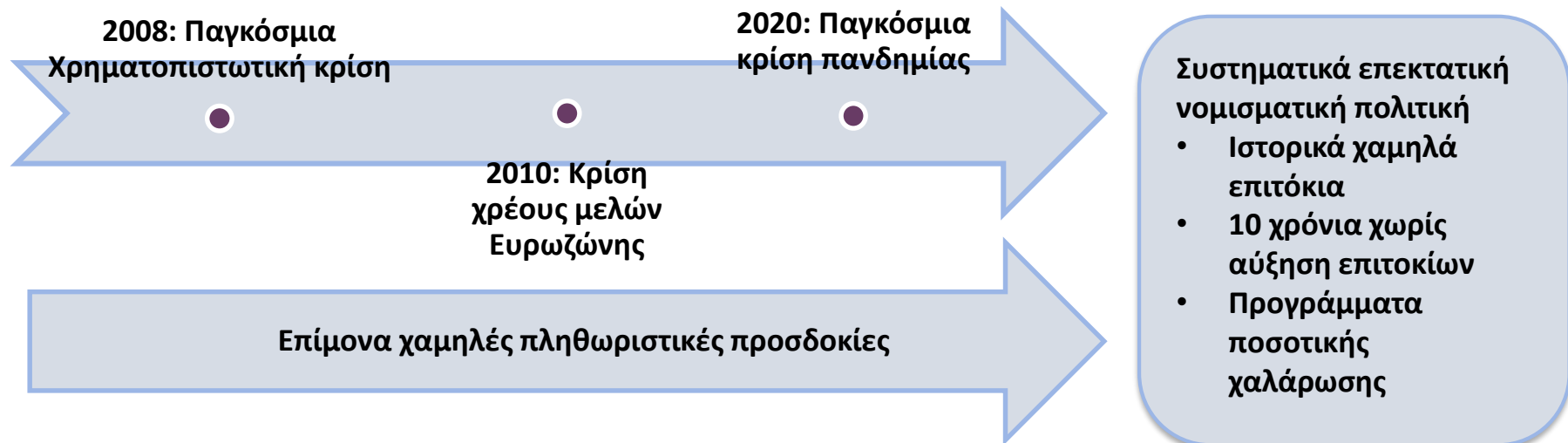
- Στην Ελλάδα, η διαδικασία εμβολιασμού του πληθυσμού, σε συνδυασμό με τα σχετικά ήπια επιδημιολογικά δεδομένα αμέσως μετά από την εορταστική περίοδο, διαμόρφωσαν σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις προοπτική εξόδου από την υγειονομική κρίση μεσοπρόθεσμα. Η προσωρινή χαλάρωση των ανασταλτικών μέτρων σε ορισμένες δραστηριότητες τον Ιανουάριο, συνέβαλε στην **τόνωση των προσδοκιών σε σημαντικό μέρος της εγχώριας οικονομίας**.
- Στους βραχυχρόνιους δείκτες αποτυπώνονται **μικρότερες αρνητικές επιδράσεις** από το 2^ο lockdown έναντι της περιόδου Μαρτίου-Μαΐου πέρυσι. Η υποχώρηση του όγκου του Λιανικού Εμπορίου τον Νοέμβριο ήταν σαφώς ηπιότερη από ότι την άνοιξη και το έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών ελαφρώς χαμηλότερο σε σχέση με πριν ένα χρόνο.
- Οι **διακυμάνσεις στα επιδημιολογικά δεδομένα** και η επαναφορά περιοριστικών μέτρων προσφάτως στη λειτουργία της αγοράς, δείχνουν ότι, παρότι αρχίζει να φαίνεται το τέλος της κρίσης, η πορεία προς τα εκεί δεν είναι προδιαγεγραμμένη. Το γεγονός ότι επιχειρήσεις καλούνται να αναπροσαρμόζουν συχνά τη λειτουργία τους ανάλογα με τις εξελίξεις στο πεδίο της πανδημίας, προστίθεται στην «κόπωση» της μερικής ανάσχεσης από τα μέτρα στήριξης των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης.
- Όταν ξεκινήσει η ανάκαμψη, **ενδέχεται να μην είναι ομοιόμορφη** μεταξύ τομέων και κλάδων. Σε ορισμένους εξ αυτών, η ζήτηση ίσως ενισχυθεί με αργό ρυθμό. Ανεξαρτήτως κλάδου, σημαντικό τμήμα επιχειρήσεων αναμένεται να βρεθεί σε σημαντική πίεση, π.χ. επειδή τα χρηματοοικονομικά χαρακτηριστικά τους θα καθιστούν δυσχερή τη χρηματοδότηση ή γιατί η ζήτησή τους θα είναι μειωμένη, ανάμεσα σε άλλους και για λόγους τεχνολογικών εξελίξεων, που θα ευνοήσουν όσες επιχειρήσεις προσαρμόστηκαν σε αυτές.
- Το **ειδικό θέμα** του δελτίου αφορά στις επιδράσεις των έκτακτων μέτρων στήριξης ρευστότητας της ΕΚΤ στην άντληση κεφαλαίων εγχωρίως, λόγω της πανδημίας. Αποτυπώνονται η εξέλιξη της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος που προέρχεται από την ΕΚΤ, του κόστους χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα, του όγκου συναλλαγών των κρατικών ομολόγων και των αποδόσεών τους. Περιγράφονται οι δυνατότητες χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας προκειμένου να επιταχυνθεί η ανάκαμψη.

2. Ειδικό θέμα

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

***ΕΚΤΑΚΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΗΣ ΕΚΤ ΤΟ 2020 ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ***

Το πλαίσιο νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ κατά τη δεύτερη δεκαετία του κοινού νομίσματος

Έτσι, καθιερώθηκαν «μη συμβατικά» μέσα νομισματικής πολιτικής με στόχους:

- αύξηση της ρευστότητας στην αγορά
- μείωση του κόστους χρήματος για επιχειρήσεις και νοικοκυριά
- αύξηση του ρυθμού πληθωρισμού κοντά στο στόχο του 2%

(1) Ενδεικτικά εργαλεία της ΕΚΤ την περίοδο 2009-2019

- Πρόγραμμα αγοράς τίτλων από εθνικές κεντρικές τράπεζες (Securities Markets Program, 2010-2014)
 - Προγράμματα αγορών καλυμμένων ομολόγων (CBPP1, CBPP2, 2009-2012)
 - Πλαίσιο απευθείας νομισματικών συναλλαγών για ειδικές περιπτώσεις (Outright Monetary Transactions)
 - Διευρυμένο πρόγραμμα αγοράς τίτλων (Asset Purchase Program - APP)
- Ο **ισολογισμός της ΕΚΤ** υπερδιπλασιάστηκε, με συνολικό ενεργητικό από €2 τρισεκ. το 2009 σε περί τα €4,7 τρισεκ. το 2019.
 - Οι **ελληνικοί τίτλοι** ήταν και παραμένουν **μη επιλέξιμοι** για αυτά τα προγράμματα, λόγω της χαμηλής πιστοληπτικής τους διαβάθμισης

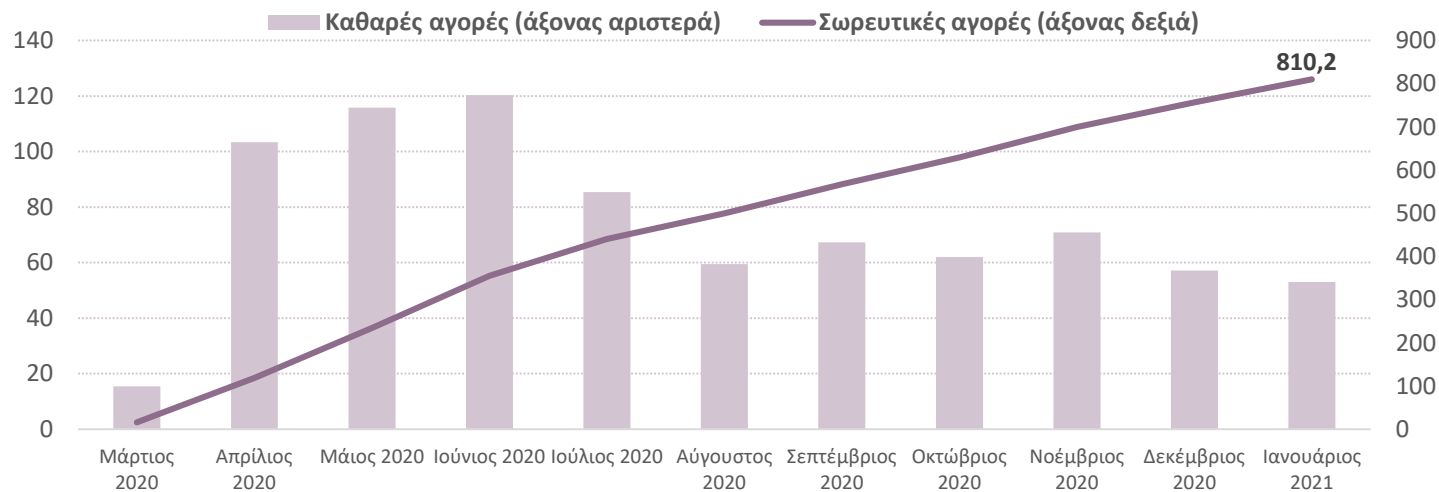
(2) Έκτακτα μέτρα της ΕΚΤ ως απάντηση στην κρίση πανδημίας το 2020

- Πρόγραμμα αγοράς τίτλων στο πλαίσιο της πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Program)
- Χαλάρωση κριτηρίων αξιολόγησης επιλέξιμων εξασφαλίσεων για πράξεις αναχρηματοδότησης τραπεζών
- Χαλάρωση εποπτικών κριτηρίων καταγραφής των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων

Οι **ελληνικοί τίτλοι έγιναν για πρώτη φορά επιλέξιμοι** για αυτά τα εργαλεία, με σημαντικά θετικές οικονομικές συνέπειες

Το έκτακτο πρόγραμμα αγοράς τίτλων REPP τροφοδοτεί την Ευρωζώνη με ρευστότητα που θα φθάσει τα €1,85 τρισεκ.

Αγορές τίτλων από το πρόγραμμα REPP στο σύνολο της Ευρωζώνης (σε € δισεκ.) Μάρτιος 2020- Ιανουάριος 2021

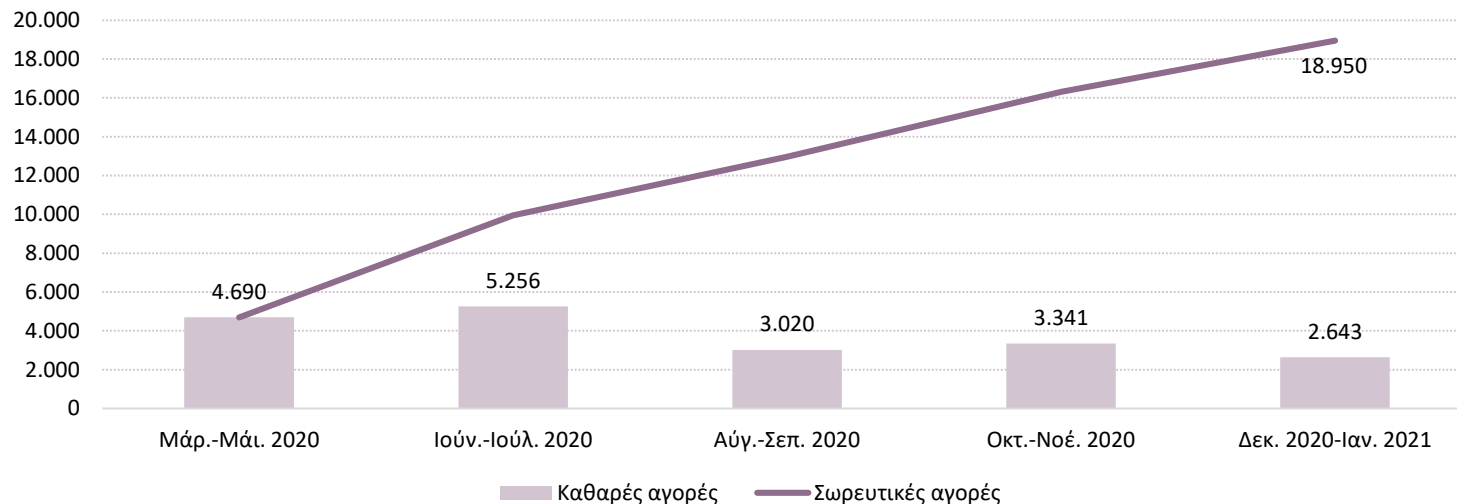
Πηγή: ΕΚΤ, έως 1/2021

Τους πρώτους 10 μήνες του προγράμματος είχαν εκτελεστεί αγορές τίτλων αξίας 810 δισεκ. που αντιστοιχεί στο 44% του συνολικού προγράμματος.

Εξ αυτών το 95% αφορούσε την αγορά κρατικών τίτλων, μεταξύ των οποίων και ελληνικών ομολόγων.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, το πρώτο δεκάμηνο του ΡΕΡΡ αγοράστηκαν κρατικά ομόλογα αξίας €19 δισεκ.

Αγορές Ελληνικών κρατικών ομολόγων από το πρόγραμμα ΡΕΡΡ, (σε € εκατ.) Μάρτιος 2020- Ιανουάριος 2021

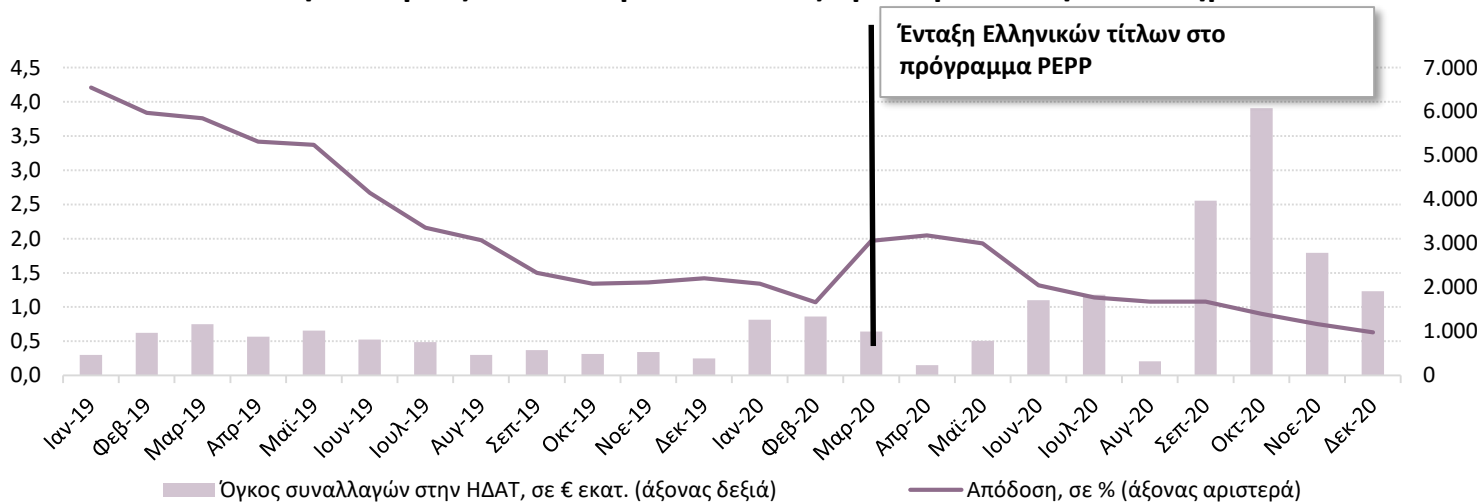

Πηγή: ΕΚΤ, έως 1/2021

Με ωφέλειες για πρώτη φορά από τα προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ, με ποσό ρευστότητας που έχει ξεπεράσει το 10% του ετήσιου ΑΕΠ της χώρας

Η μέση μηνιαία ζήτηση για αγορά ελληνικών κρατικών ομολόγων αυξήθηκε κατά €1,9 δισεκ. ή 1% του ΑΕΠ

Απόδοση και όγκος συναλλαγών 10-ετούς ομολόγου Ελληνικού Δημοσίου

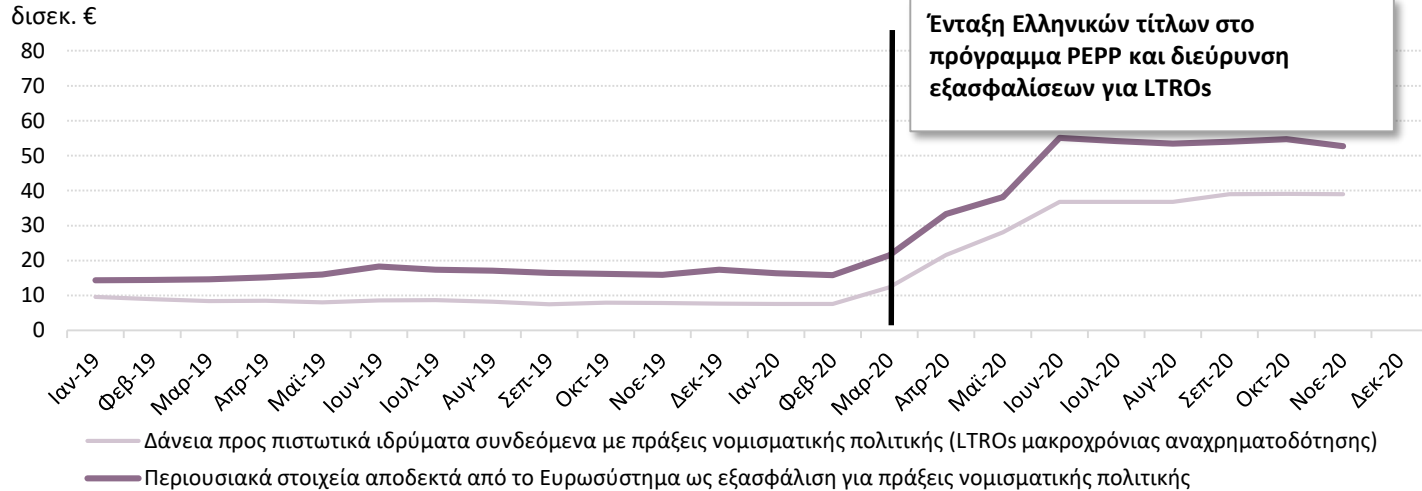

Πηγή: ΤτΕ, έως 12/2020

Η ελκυστικότητα των ελληνικών ομολόγων αυξήθηκε σημαντικά μετά τον Μάρτιο του 2020. Η μέση απόδοση των 10-ετών ομολόγων υποχώρησε από το 2% στο 0,63%, ενώ ο μέσος όγκος συναλλαγών στη δευτερογενή αγορά ΗΔΑΤ σχεδόν τριπλασιάστηκε

Οι ελληνικές τράπεζες αξιοποιούν εργαλεία μακροχρόνιας αναχρηματοδότησης με ιδιαίτερα χαμηλό κόστος

Χρηματοδοτικές διευκολύνσεις στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα από το Ευρωσύστημα

Πηγή: ΤτΕ, έως 11/2020

Τα περιουσιακά στοιχεία των τραπεζών που είναι αποδεκτά από το Ευρωσύστημα ως εξασφάλιση για πράξεις νομισματικής πολιτικής, αυξήθηκαν κατά > €31 δισεκ. στη διάρκεια του 2020

Τα χαμηλού κόστους δάνεια μέσα από πράξεις νομισματικής πολιτικής μακροχρόνιας χρηματοδότησης, όπως το πρόγραμμα TLTRO III, αυξήθηκαν κατά > €26 δισεκ. στη διάρκεια του 2020

Η ένταξη της Ελλάδας στα έκτακτα μέτρα στήριξης της ρευστότητας από την ΕΚΤ δημιουργούν θετικές προοπτικές

Τα έκτακτα μέτρα στήριξης της ΕΚΤ το 2020 επιδρούν θετικά τουλάχιστον σε τρία επίπεδα:

1. Τονώνουν τη ζήτηση για κρατικά ομόλογα, μειώνοντας περαιτέρω τις αποδόσεις σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, αυξάνοντας τη ρευστότητα και **διευκολύνοντας την αναχρηματοδότηση του δημοσίου χρέους**

2. Μειώνουν το κόστος χρηματοδότησης των τραπεζών, βελτιώνοντας την κερδοφορία τους, δημιουργούν **περιθώρια για μείωση του κόστους δανεισμού του ιδιωτικού τομέα**, το οποίο ωστόσο παραμένει υψηλότερο από άλλες χώρες της ΕΕ

3. Η υψηλότερη ρευστότητα σε δημόσιο και τράπεζες βελτιώνει τις **δυνατότητες χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας** προκειμένου να επιταχυνθεί η ανάκαμψη.

- Τα **έκτακτα «μη συμβατικά» μέτρα** τόνωσης της ρευστότητας από την ΕΚΤ, ως απάντηση στην κρίση πανδημίας το 2020, **περιλαμβάνουν για πρώτη φορά και την Ελλάδα.**
- Στο πλαίσιο του πρώτου δεκάμηνου εφαρμογής του **προγράμματος αγοράς τίτλων REPP**, αγοράστηκαν ελληνικά κρατικά ομόλογα συνολικής αξίας €19 δισεκ. ή περί το 10% του ΑΕΠ.
- Η **ελκυστικότητα των ελληνικών ομολόγων** αυξήθηκε σημαντικά μετά τον Μάρτιο του 2020, με κατακόρυφη πτώση των αποδόσεων και άνοδο του όγκου συναλλαγών.
- Οι ελληνικές τράπεζες αξιοποιούν ολοένα και περισσότερα εργαλεία μακροχρόνιας αναχρηματοδότησης με ιδιαίτερα χαμηλό κόστος. Δημιουργούνται έτσι **περιθώρια για μείωση του κόστους δανεισμού** του ιδιωτικού τομέα.
- Η υψηλότερη ρευστότητα σε δημόσιο και τράπεζες βελτιώνει τις **δυνατότητες χρηματοδότησης της πραγματικής οικονομίας** προκειμένου να επιταχυνθεί η ανάκαμψη.

3. Διεθνές περιβάλλον

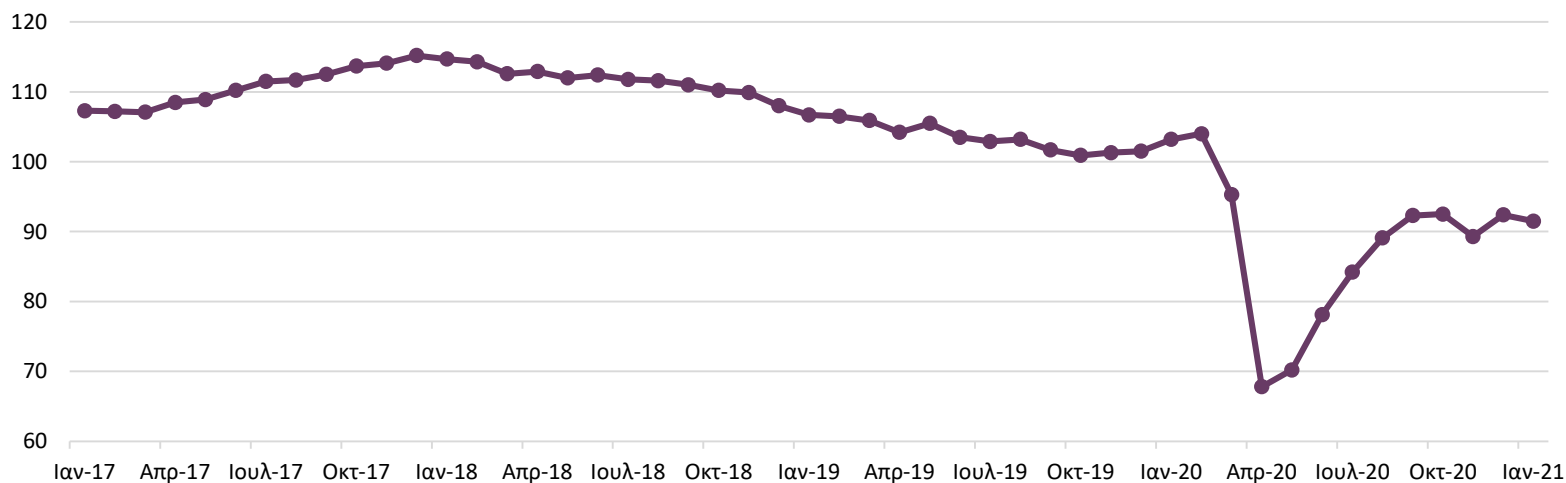
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

«Νέες προκλήσεις και προοπτικές της πανδημίας»

Συνεχίζονται οι διακυμάνσεις στο οικονομικό κλίμα στην Ευρωζώνη τον Ιανουάριο

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχώρησε τον Ιανουάριο στις 91,5 μονάδες στην Ευρωζώνη, από 92,4 τον προηγούμενο μήνα

Δείκτης Οικονομικού κλίματος της Ευρωζώνης
(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2000-2019 = 100)

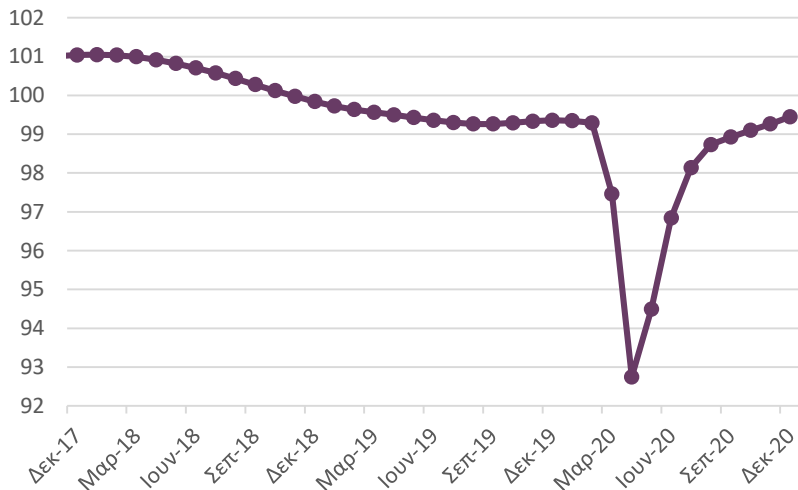

Πηγή: DG ECFIN, έως 1/2021

Η οικονομική δραστηριότητα και το εμπόριο διεθνώς παραμένουν σε τροχιά ανάκαμψης

Συνεχίζει την ανοδική του πορεία ο CLI και το Δεκέμβριο (+0,2%)

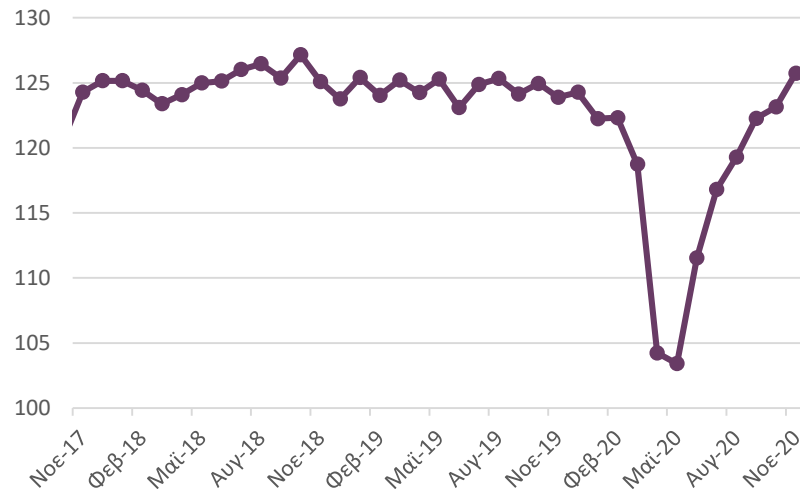
Σύνθετος πρόδρομος δείκτης ΟΟΣΑ (CLI)
(Μακροχρόνιος μέσος όρος = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 12/2020

Σημαντική άνοδος του διεθνούς όγκου εμπορίου το Νοέμβριο (+2,1% στις 125,7 μονάδες)

Παγκόσμιος Δείκτης Όγκου Εμπορίου (CPB)
(εποχικά διορθωμένα στοιχεία, 2010=100)

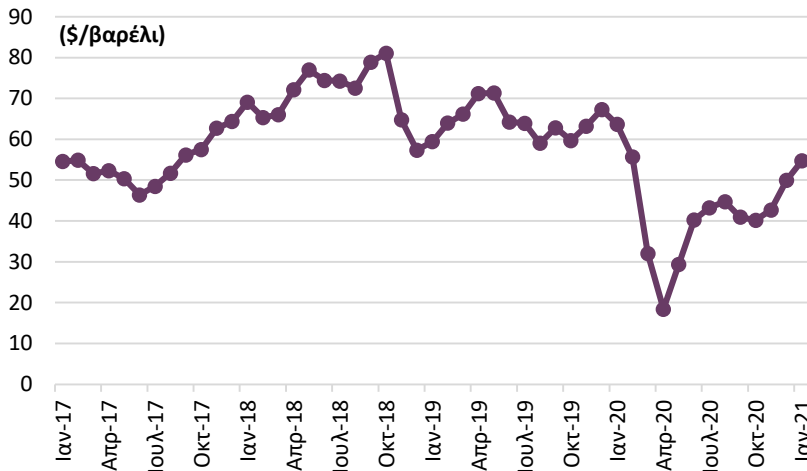

Πηγή: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, έως 11/2020

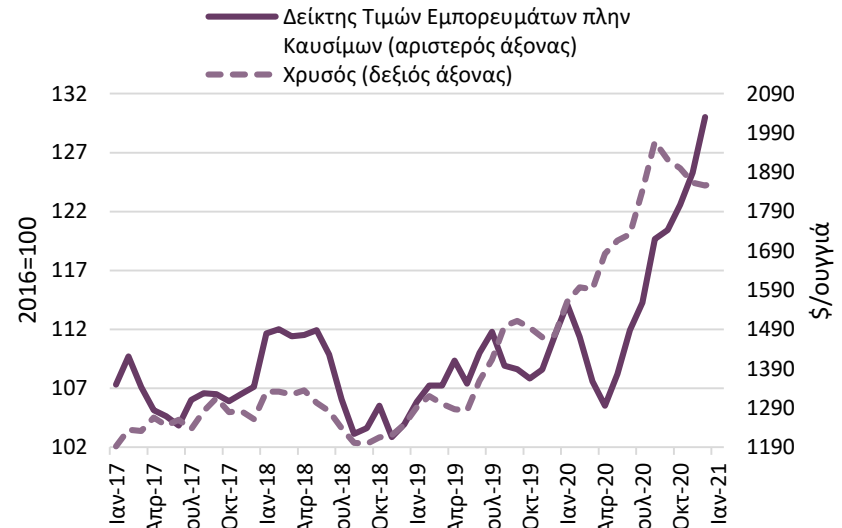
Συνέχιση της ανοδικής τάσης της τιμής του πετρελαίου τον Ιανουάριο (+9,6% σε σχέση με το Δεκέμβριο, στα \$54,8/βαρέλι)

Σταθεροποίηση της τιμής του χρυσού τον Ιανουάριο στα 1867 \$/ουγκιά, ενώ ο δείκτης τιμών λοιπών εμπορευμάτων εξακολουθεί να ενισχύεται

Τιμή αργού πετρελαίου (Brent)

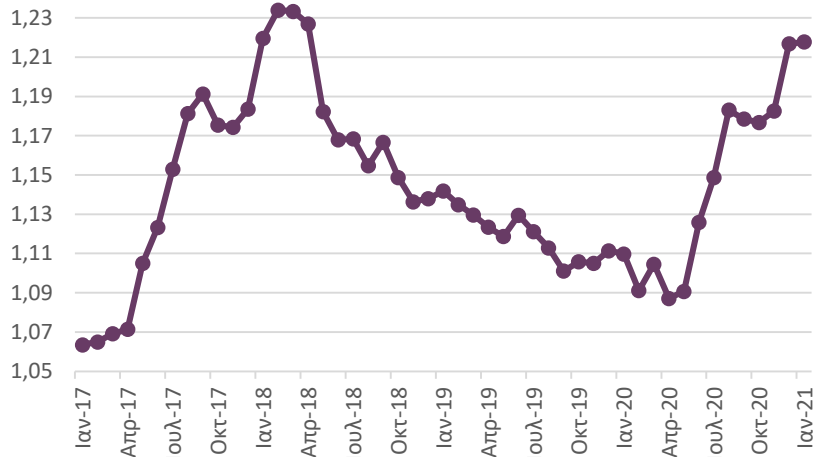
Πηγή: U.S. Energy Information Administration, έως 01/2021

Πηγή: ΔΑΝΤ, Commodity data portal, έως 1/2021

Το ευρώ σταθεροποιείται τον Ιανουάριο έναντι του δολαρίου στα 1,22 \$/€

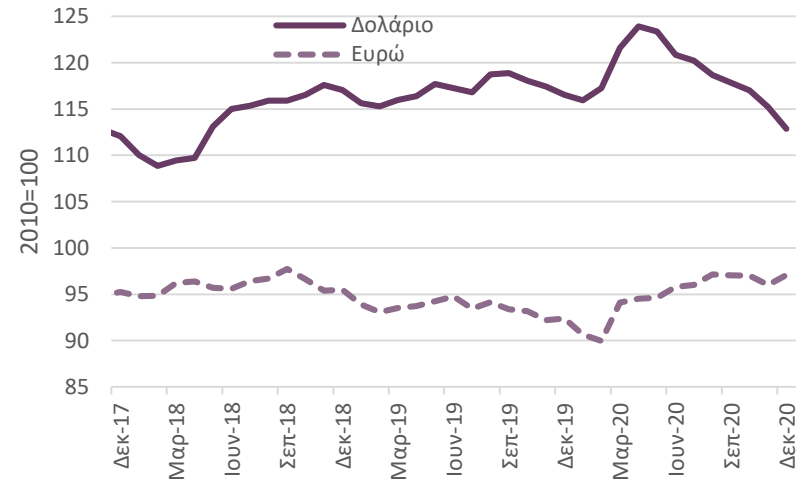
Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: Federal Reserve Bank of St. Louis, έως 1/2021

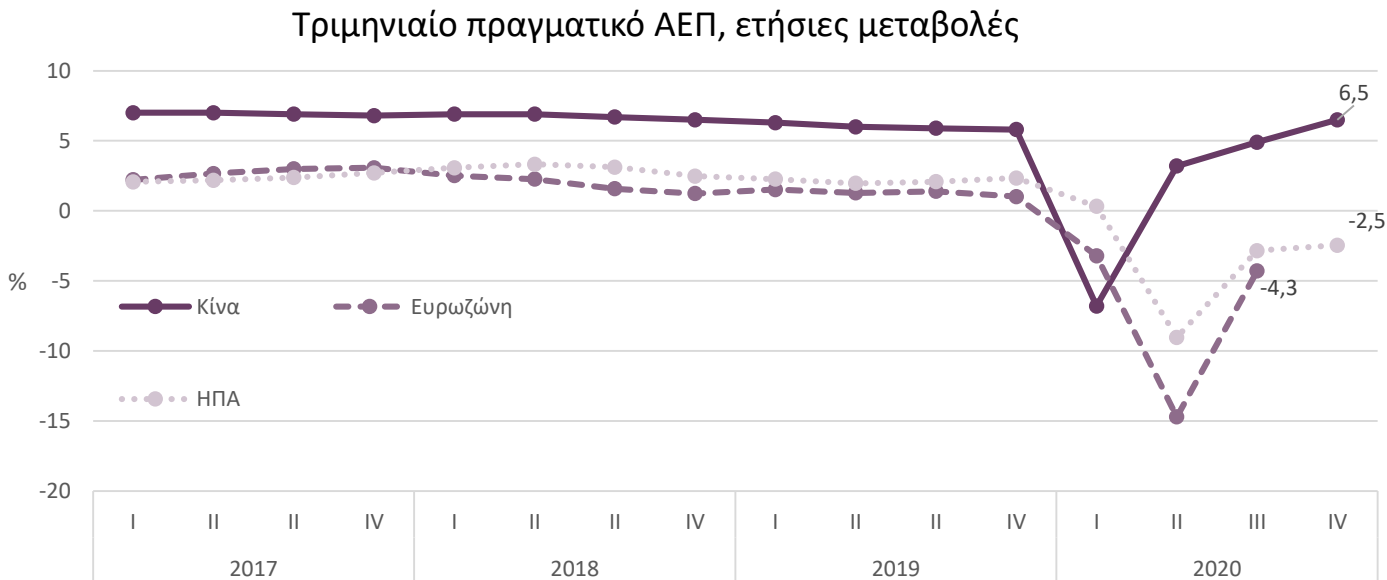
Συνέχιση της πτωτικής τάσης του δολαρίου και μικρή άνοδος του ευρώ τον Δεκέμβριο, σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους

Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

Πηγή: Bank for International Settlements, έως 12/2020

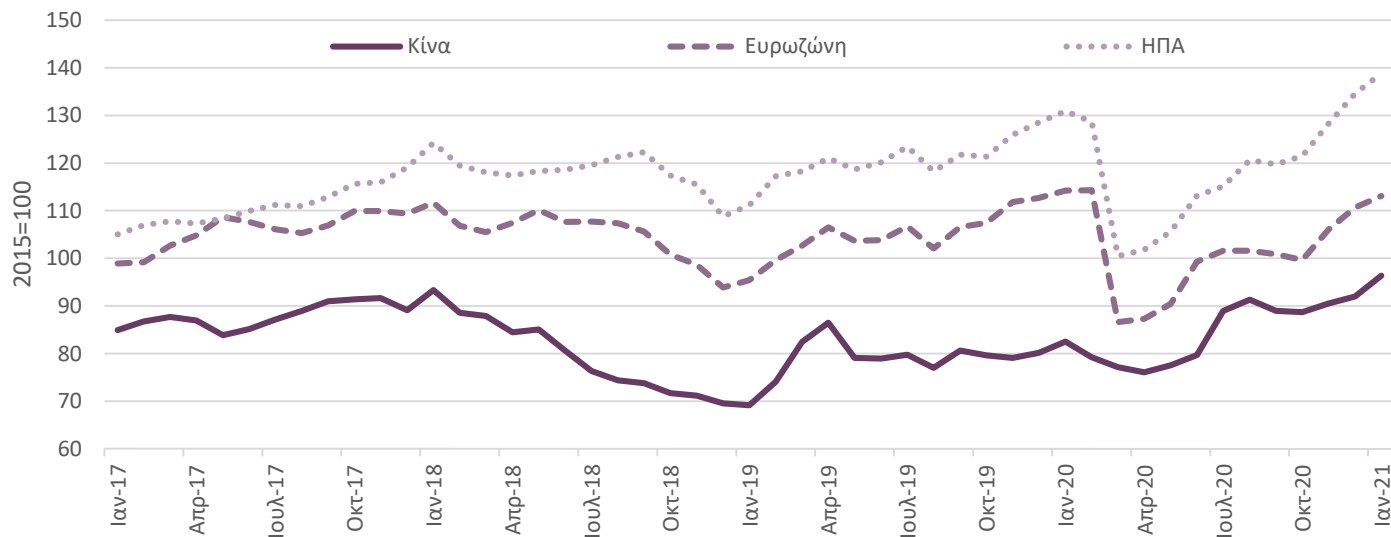
Οι οικονομία της Κίνας επανήλθε σε προ πανδημίας ρυθμούς ανάπτυξης το δ' τρίμηνο, ενώ η οικονομία των ΗΠΑ εξακολουθεί να υστερεί

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως δ' τρίμηνο 2020

Συνέχιση της ανοδικής τάσης στις χρηματαγορές παγκοσμίως τον Ιανουάριο (Κίνα +4,8%, ΗΠΑ +3,2% και Ευρωζώνη +2,2% σε σχέση με το Δεκέμβριο)

Χρηματιστηριακοί Δείκτες Μετοχών

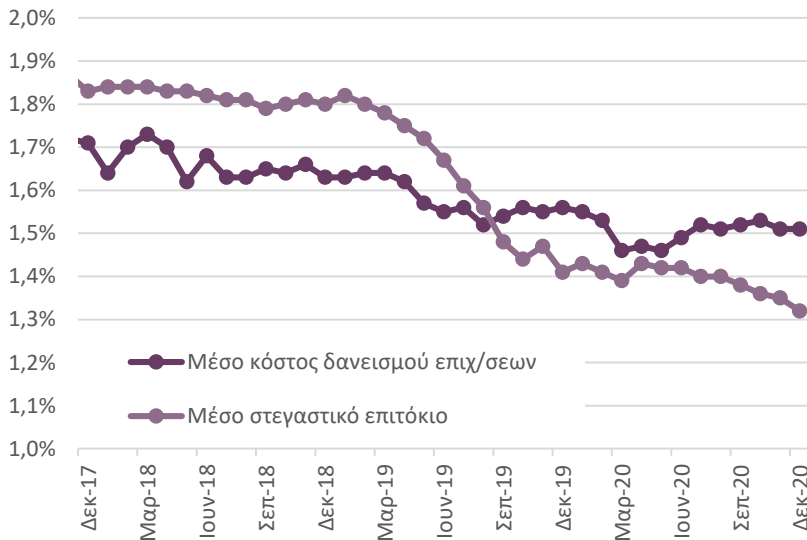

Πηγή: ΟΟΣΑ, μηνιαίος μέσος όρος τιμών κλεισίματος γενικών δεικτών, έως 1/2021

Το κόστος χρηματοδότησης στην Ευρωζώνη παραμένει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Άνοδος αποδόσεων 10-ετών ομολόγων.

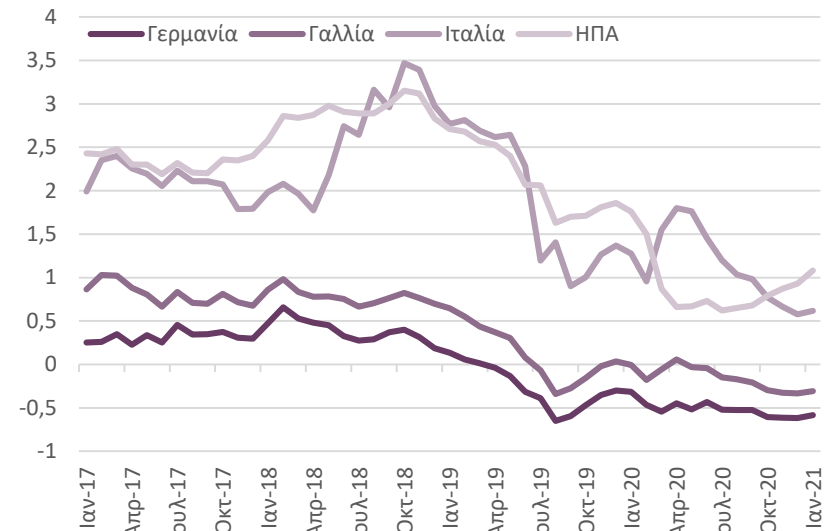
Το κόστος δανεισμού για νοικοκυριά στην Ευρωζώνη εμφάνισε πτωτική τάση, ενώ εκείνο για τις επιχειρήσεις ήταν αμετάβλητο. Οι αποδόσεις των 10-ετών κρατικών ομολόγων ανήλθαν, τόσο στις μεγαλύτερες χώρες της ΕΕ, όσο και στις ΗΠΑ.

Τραπεζικά επιτόκια δανεισμού στην Ευρωζώνη

Πηγή: ΕΚΤ, έως 12/2020

Αποδόσεις 10-ετών κρατικών ομολόγων

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 1/2021

Σύνοψη – Διεθνές Περιβάλλον

- Συνεχίζονται οι διακυμάνσεις στο **οικονομικό κλίμα** στην Ευρωζώνη τον Ιανουάριο, καθώς οι περισσότερες χώρες βρίσκονται αντιμέτωπες με νέα έξαρση του κορωνοϊού.
- Η τιμή του **πετρελαίου** σημείωσε νέα σημαντική άνοδο στην αρχή του 2021, καθώς η ανάπτυξη στην Κίνα επιταχύνεται, αλλά και από τα συνεχιζόμενα θετικά νέα για τα εμβόλια. Σταθερή η τιμή του **χρυσού**, ενώ συνεχίστηκε η ανοδική τάση στις τιμές των **λοιπών εμπορευμάτων**.
- Το **δολάριο** σταθεροποιήθηκε τον Ιανουάριο σε σύγκριση με το ευρώ, ενώ το **κόστος κεφαλαίου**, αν και ανήλθε, διατηρήθηκε σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα παγκοσμίως.
- Οι **χρηματαγορές** συνέχισαν την ανοδική τους πορεία, υπό τα θετικά νέα της προόδου στον εμβολιασμό για την αντιμετώπιση της πανδημίας διεθνώς.

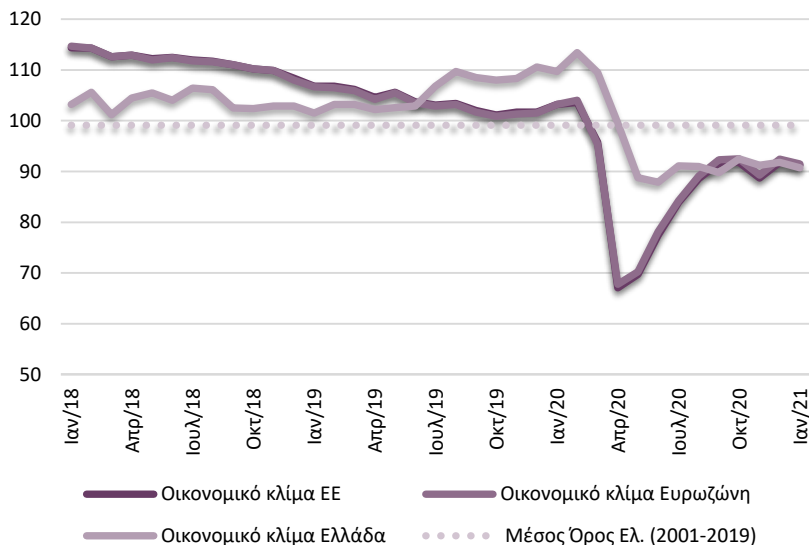
4. Οικονομικό κλίμα

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

«Νέες προκλήσεις και προοπτικές της πανδημίας»

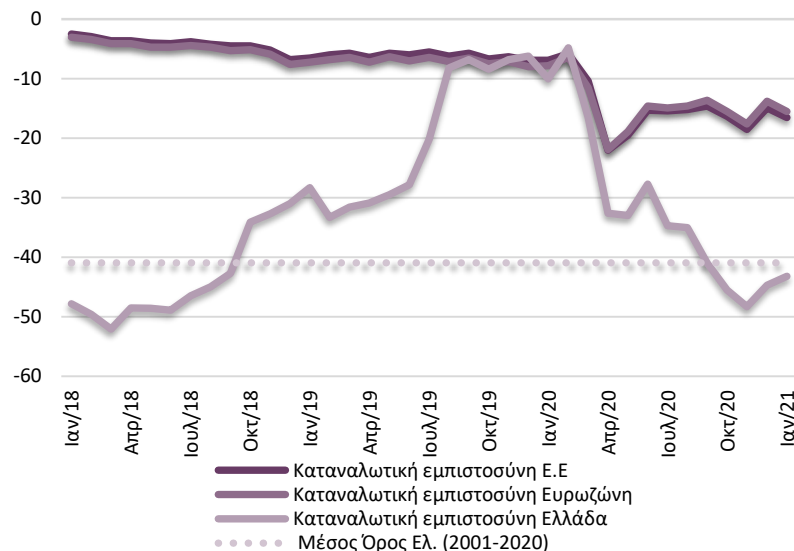
Μικρή υποχώρηση οικονομικού κλίματος και ενίσχυση καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Βελτίωση των προσδοκιών σε όλους τους κλάδους εκτός των Υπηρεσιών

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχώρησε ελαφρώς τον Ιανουάριο και διαμορφώθηκε στις 90,7 μονάδες, έναντι 91,8 μονάδων τον προηγούμενο μήνα

...με το δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης να ενισχύεται για δεύτερο συνεχή μήνα

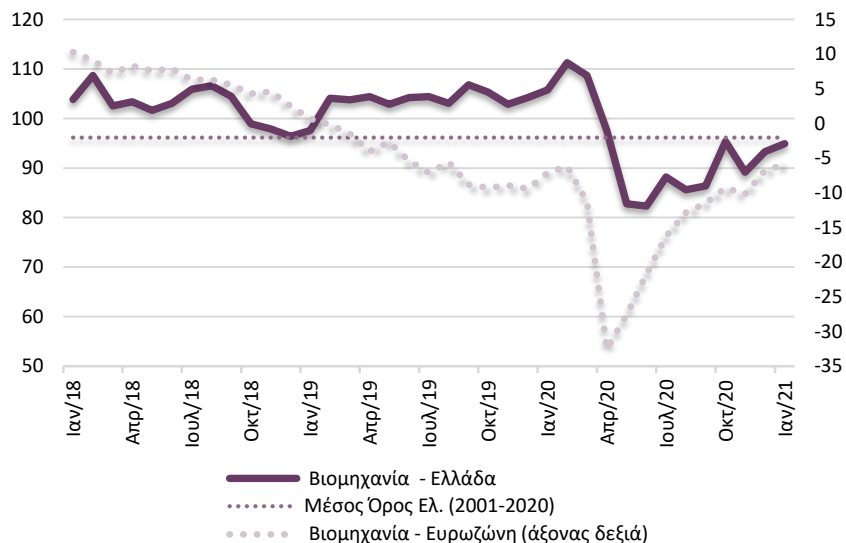

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης παρουσίασε ανάκαμψη τον Ιανουάριο και διαμορφώθηκε στις -43,2 (από -44,7) μονάδες, κινούμενος ωστόσο πολύ χαμηλότερα από το περυσινό του επίπεδο (-10,0 μονάδες)

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 1/2021

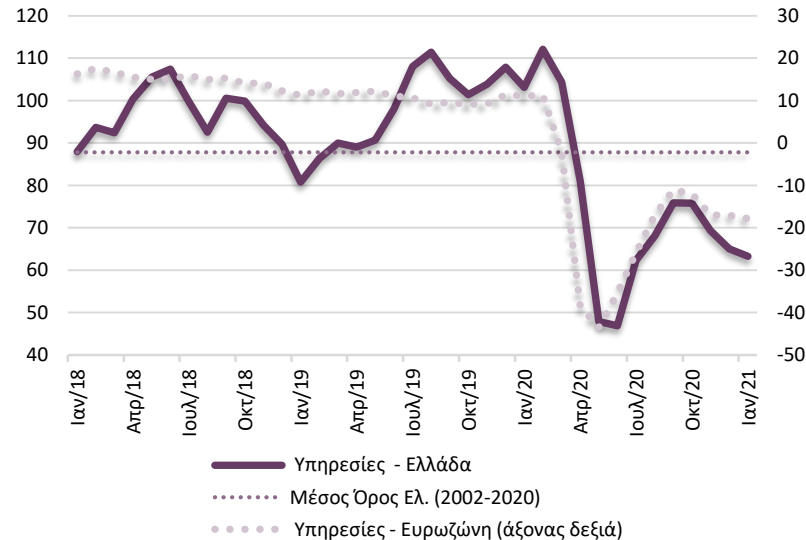
Ήπια ενίσχυση επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία μικρή υποχώρηση στις Υπηρεσίες

Ενίσχυση στις επιχειρηματικές προσδοκίες στη Βιομηχανία λόγω βελτίωσης εκτιμήσεων για παραγγελίες και ζήτηση, καθώς και των προβλέψεων για την παραγωγή

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** ενισχύθηκε ελαφρώς τον Ιανουάριο στις 94,9 (από 93,3 τον Δεκέμβριο) μονάδες, επίπεδο ωστόσο σαφώς χαμηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (105,8 μον.).

Μικρή επιδείνωση στις επιχειρηματικές προσδοκίες στις Υπηρεσίες, απαισιοδοξία για την τρέχουσα ζήτηση

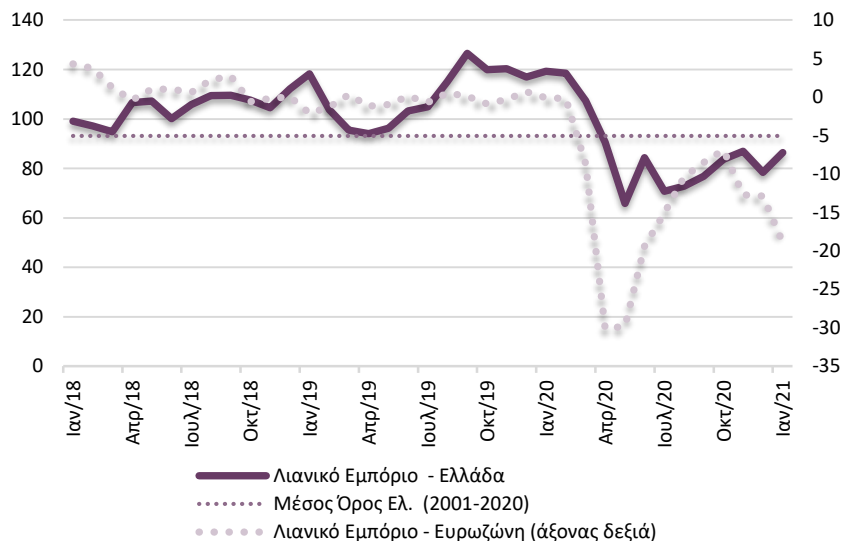

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** παρουσιάζει μικρή υποχώρηση τον Ιανουάριο και διαμορφώνεται στις 63,9 (από 65,0 τον Δεκέμβριο) μονάδες, σαφώς χαμηλότερα από το αντίστοιχο περυσινό επίπεδο (103,1 μον.).

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 1/2021

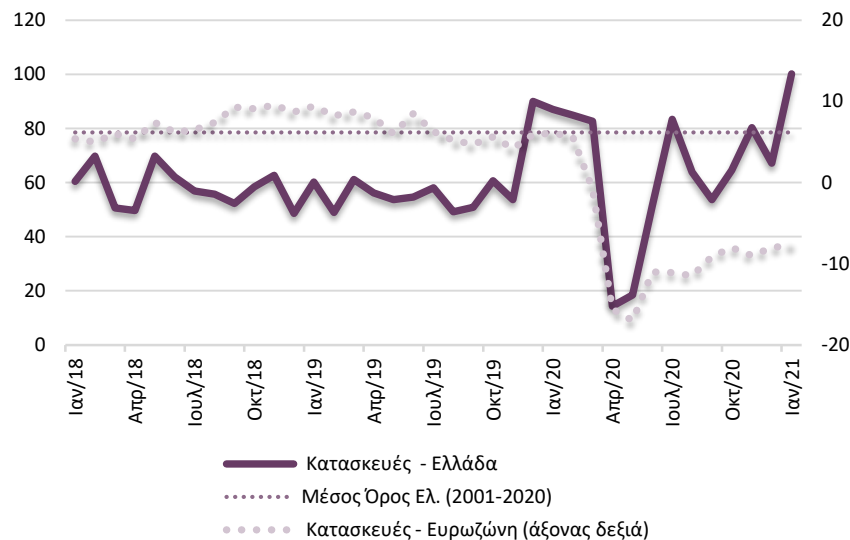
Ενίσχυση προσδοκιών στο Λιανικό εμπόριο, αλλά και στις Κατασκευές

Ενίσχυση προσδοκιών λόγω βελτίωσης των πωλήσεων

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** ενισχύθηκε τον Ιανουάριο στις 86,4 (από 78,4) μονάδες, έναντι 119,3 μονάδων πέρυσι

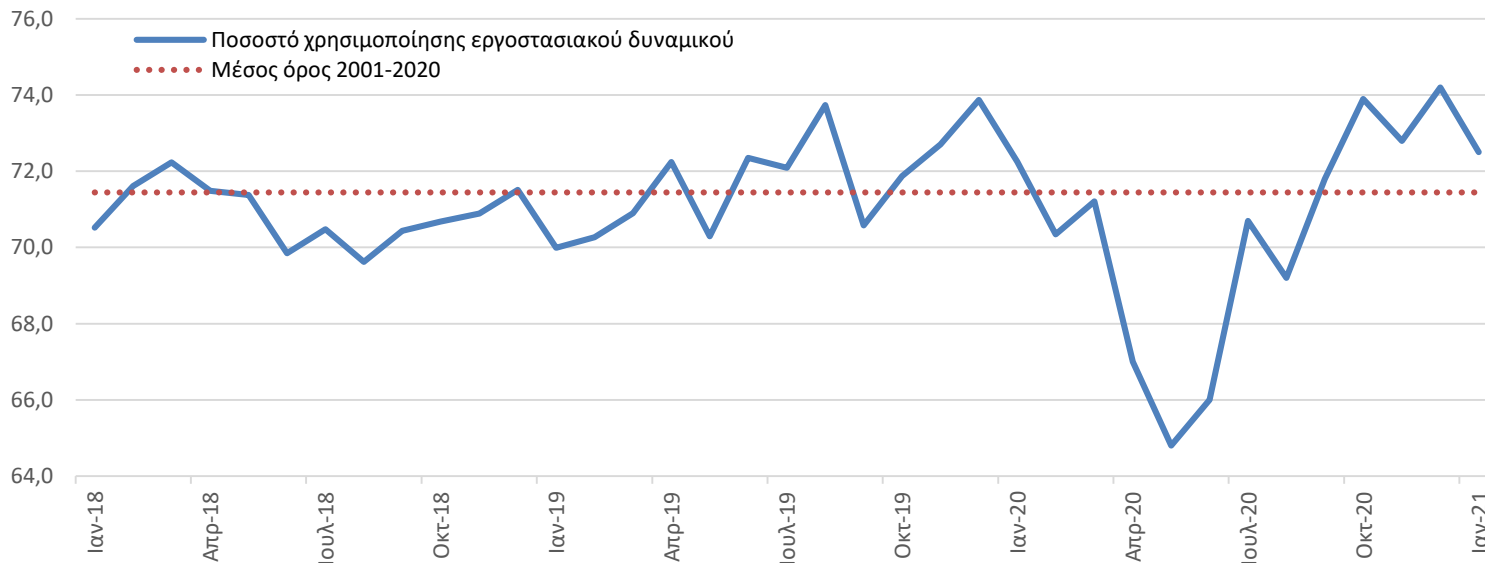
Έντονη βελτίωση προσδοκιών, προερχόμενη τόσο από τις Δημόσιες Κατασκευές, όσο και από τις Ιδιωτικές Κατασκευές

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Κατασκευές** ενισχύθηκε σημαντικά τον Ιανουάριο στις 100,1 μονάδες (από 67,2 μον. τον Δεκέμβριο), επίπεδο σημαντικά υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (87,0 μονάδες).

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού διαμορφώθηκε πάνω από το μακροχρόνιο μέσο όρο και τον Ιανουάριο, παρά τη μικρή υποχώρηση

Σημείωση: 100% χρησιμοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού αντιστοιχεί στο σημείο εκείνο στο οποίο η βιομηχανία δεν μπορεί να αυξήσει περαιτέρω την παραγωγή αυξάνοντας την απασχόληση αλλά πρέπει να επεκτείνει την κεφαλαιουχική της υποδομή, π.χ. μηχανές, εγκαταστάσεις, κλπ.

Πηγή: IOBE, έως 1/2021

Σύνοψη – Οικονομικό κλίμα

- Το **οικονομικό κλίμα** σημείωσε οριακή επιδείνωση **τον Ιανουάριο**, παραμένοντας αρκετά χαμηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο του προηγούμενου έτους (-12,0 μονάδες του δείκτη σε σχέση με τον Ιανουάριο 2020)
- Ανοδικές κυρίως τάσεις στις **επιχειρηματικές προσδοκίες**, καθώς ενισχύθηκαν στους κλάδους των Κατασκευών, του Λιανικού εμπορίου και της Βιομηχανίας, αλλά υποχώρησαν στις Υπηρεσίες
- Η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** κατέγραψε ανάκαμψη για δεύτερο συνεχή μήνα, αλλά υστερεί σημαντικά σε σχέση με ένα έτος νωρίτερα (-33,2 μονάδες του δείκτη έναντι Ιανουαρίου 2020)
- Η αξιοποίηση του **εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας** περιορίστηκε ελαφρά, παραμένοντας ωστόσο σε υψηλό επίπεδο ως προς την την περίοδο 2017-2019

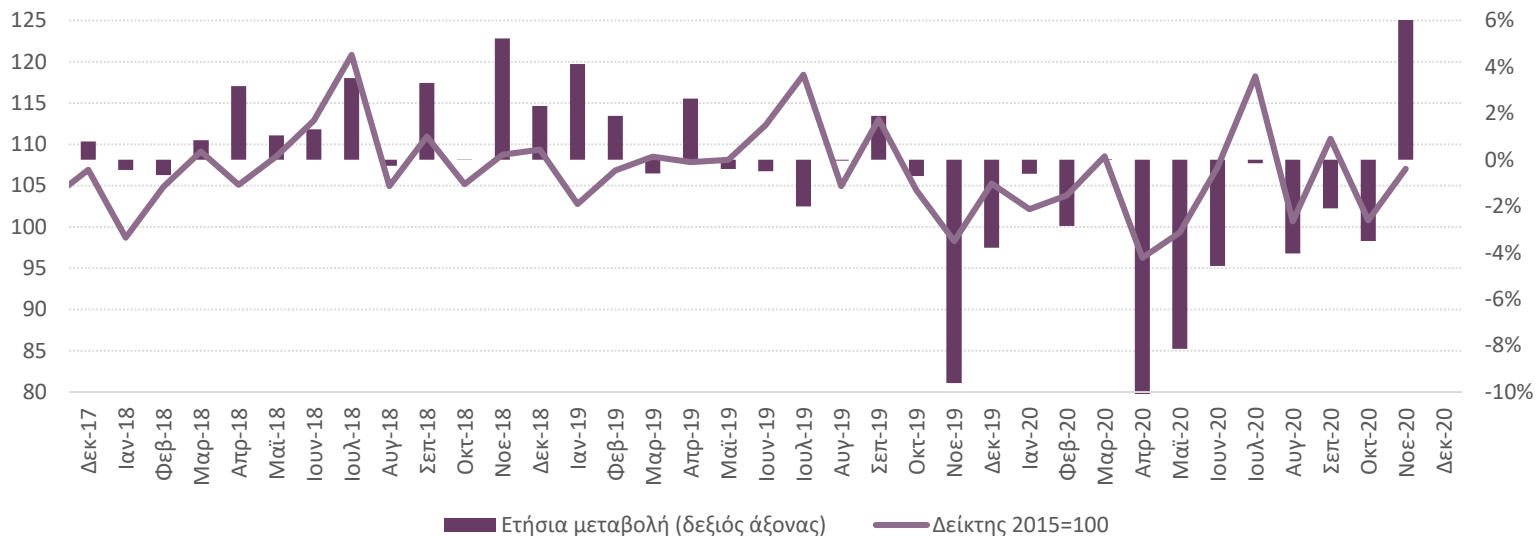
5. Βραχυπρόθεσμοι δείκτες δραστηριότητας

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

«Νέες προκλήσεις και προοπτικές της πανδημίας»

Έντονη ενίσχυση βιομηχανικής παραγωγής και τον Δεκέμβριο (+3,3% από πέρυσι)

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 12/2020

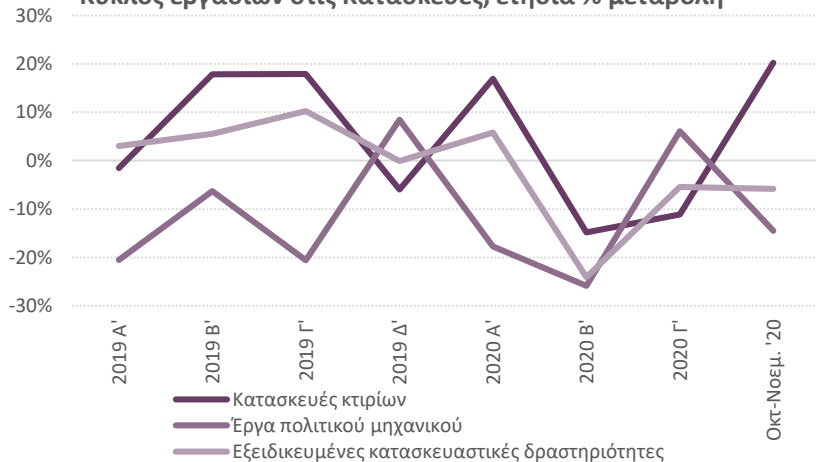
Στο σύνολο του 2020, η μεγαλύτερη υποχώρηση παραγωγής καταγράφηκε στη βιομηχανία Δέρματος και Δερμάτινων ειδών (-41,3%), στα είδη Ένδυσης (-31,8%) και στην Ποτοποιία (-12,0%). Μεταξύ των βασικών κλάδων για την ελληνική οικονομία σημειώθηκε αύξηση στην παραγωγή Φαρμάκων (14,6%) και μείωση στην παραγωγή Βασικών Μετάλλων (-2,1%) και Τροφίμων (-2,6%).

Μεικτές τάσεις στον κύκλο εργασιών στις κατασκευές το δίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου. Επιστροφή σε κάμψη στο Λιανικό εμπόριο.

Μικτές τάσεις στις κατασκευές το δίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου, με τις Κατασκευές Κτιρίων να αυξάνονται σημαντικά και τα έργα Πολιτικού Μηχανικού (κυρίως δημόσια έργα) να υποχωρούν έντονα

Μείωση στις πωλήσεις του Λιανικού εμπορίου τον Νοέμβριο κατά 6,9% αντί αύξησης 3,7% πριν ένα χρόνο...

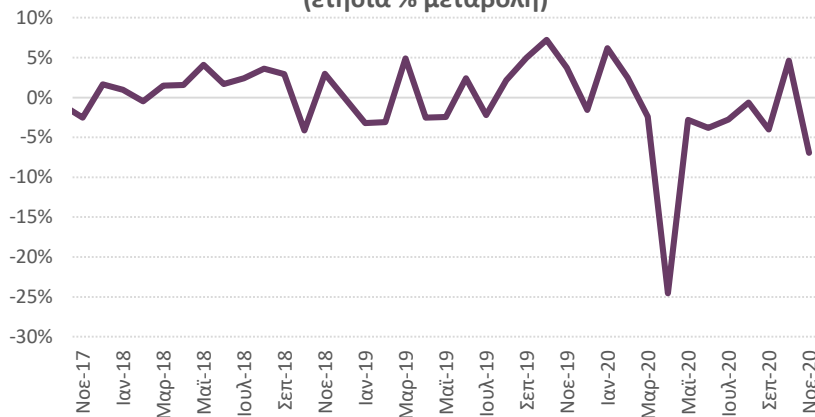
Κύκλος εργασιών στις Κατασκευές, ετήσια % μεταβολή

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 11/2020

Έντονη αύξηση στις κατασκευές κτιρίων (+20,2%), πτώση στα έργα πολιτικού μηχανικού (-14,5%) και στις εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες (-5,8%)

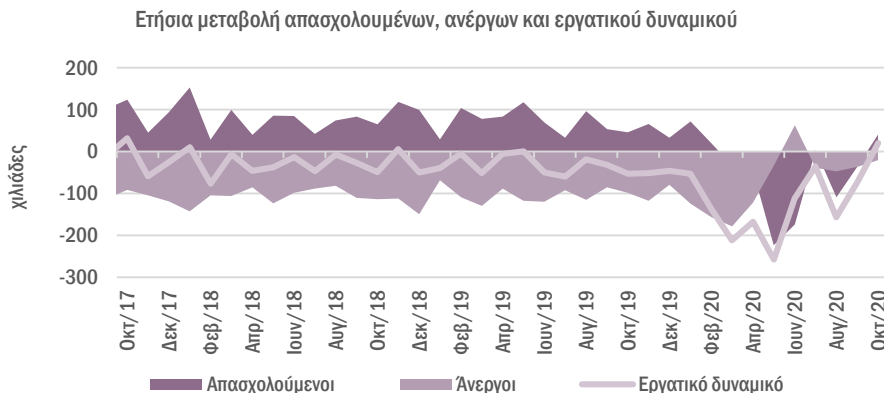
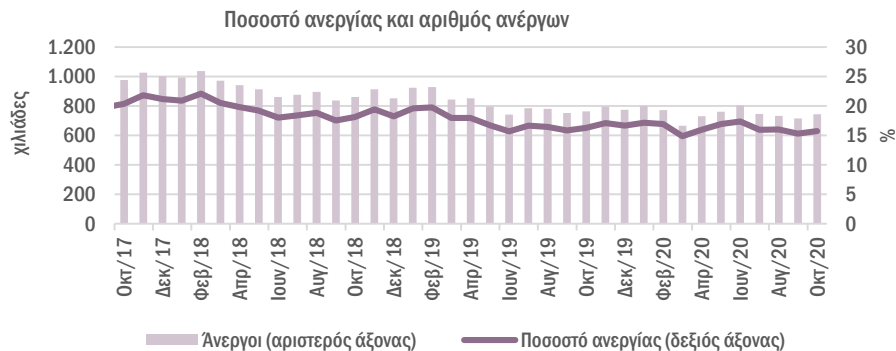
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο (ετήσια % μεταβολή)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 11/2020

Χαμηλότερα του μισού οι πωλήσεις στην Ένδυση- Υπόδηση (-54,7%). Έπονται σε πτώση τα Καύσιμα (-22,3%), τα Πολυκαταστήματα (-15,3%), τα Επισίτα – Ηλεκτρικά Είδη (-14,8%) και τα Βιβλία – Χαρτικά (-14,6%). Άνοδος μόνο στα Μεγάλα Καταστήματα Τροφίμων.

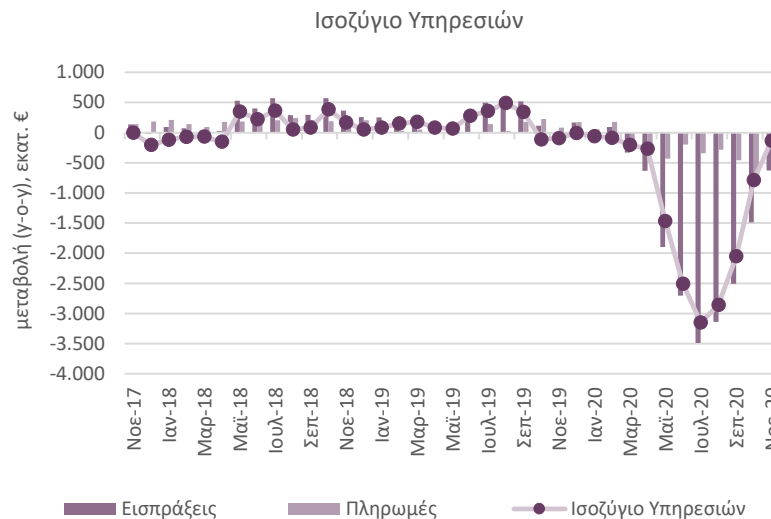
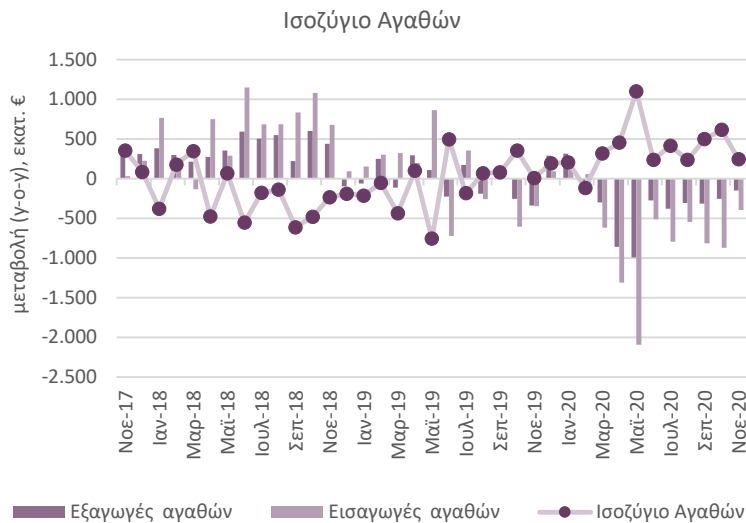
Υποχώρηση της ανεργίας και τον Οκτώβριο του 2020, αποκλειστικά από τη μείωση του εργατικού δυναμικού

- Το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε τον Οκτώβριο του 2020 σε 15,8%, 0,5 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα συγκριτικά με τον Οκτώβριο του 2019. Ωστόσο, ήταν αυξημένο κατά 0,5 ποσοστιαίες μονάδες ως προς τον Σεπτέμβριο του 2020 (15,3%).
- Το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας μειώνεται συνεχώς – με εξαίρεση το δίμηνο Μαΐου-Ιουνίου 2020 – σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, από τον Απρίλιο του 2014 (27,2%).
- Ο αριθμός των ανέργων τον Οκτώβριο του 2020 (743,3 χιλ.) ήταν μειωμένος κατά 2,7% ή κατά 20,3 χιλ. άτομα συγκριτικά με τον Οκτώβριο του 2019.
- Η μείωση στον αριθμό των ανέργων τον Οκτώβριο του 2020 σε σχέση με ένα χρόνο πριν προήλθε από την αύξηση των απασχολούμενων κατά 40,8 χιλ.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 10/2020

Βελτίωση στο ισοζύγιο αγαθών τον Νοέμβριο και διόρθωση των πολύ αρνητικών τιμών στο ισοζύγιο υπηρεσιών

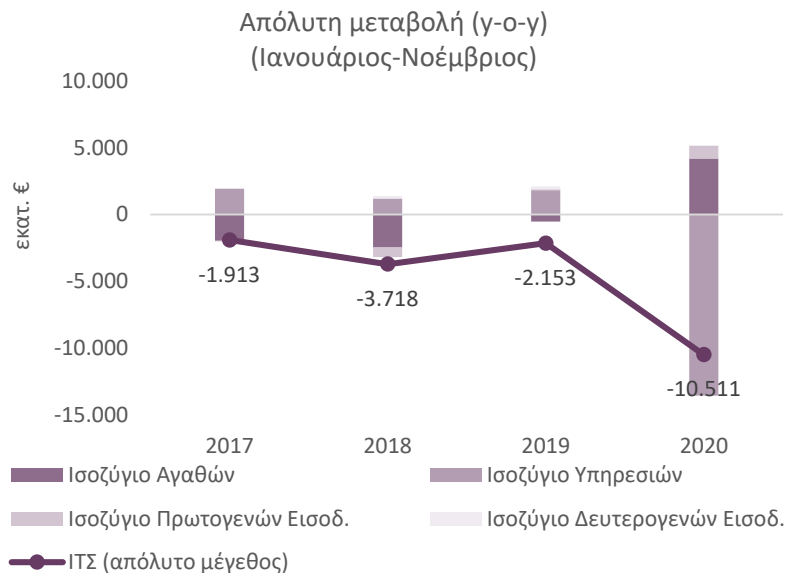

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 11/2020

Οι εισαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά €394 εκατ. τον Νοέμβριο, με το 80% της μείωσης να προέρχεται από τα καύσιμα, ενώ οι εξαγωγές μειώθηκαν κατά €150 εκατ., διόρθωση εξ ολοκλήρου λόγω των καυσίμων, βελτιώνοντας έτσι το ελλειμματικό ισοζύγιο αγαθών.

Μειωμένες κατά €631 εκατ. οι εισπράξεις υπηρεσιών τον Νοέμβριο σε σύγκριση με το 2019, έναντι πτώσης €796 εκατ. στις πληρωμές. Πτώση κυρίως από τις μεταφορικές εισπράξεις (-€401 εκατ.), ενώ οι τουριστικές εισπράξεις μειώθηκαν €255 εκατ.

Σημαντική διεύρυνση του ελλείμματος στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 11/2020

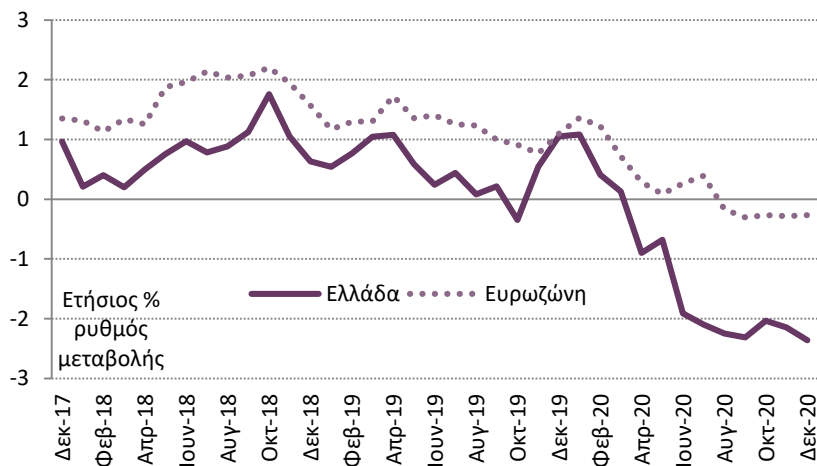
Νοέμβριος 2020: Έλλειμμα ΙΤΣ €1,3 δισεκ. έναντι ελλείμματος €1,4 δισεκ. το 2019, καθώς εξασθενεί η επιρροή των χαμηλών τουριστικών εισπράξεων.

Ενδεκάμηνο 2020: Έλλειμμα στο ΙΤΣ €10,5 δισεκ., έναντι ελλείμματος €2,1 δισεκ. το 2019

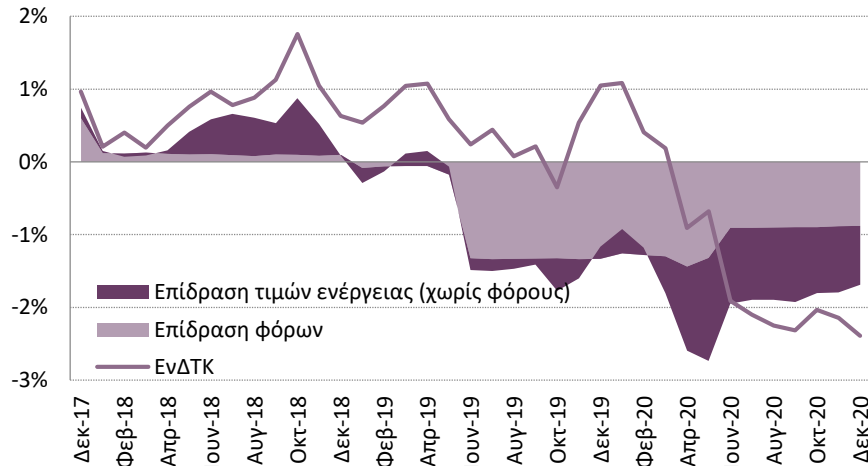
- Βελτιωμένο το ισοζύγιο αγαθών κατά €4,2 δισεκ., από σημαντική πτώση των εισαγωγών (-€7,8 δισεκ.). Το 44,3% της διόρθωσης του ελλείμματος οφείλεται στα καύσιμα.
- Το πλεόνασμα υπηρεσιών συρρικνώθηκε κατά €13,6 δισεκ. έναντι του 2019, με περιορισμό των εισπράξεων κατά €16,7 δισεκ. Οι τουριστικές εισπράξεις είναι επίσης €13,6 δισεκ. λιγότερες και οι μεταφορικές κατά €3,0 δισεκ.
- Υποχώρηση ελλείμματος κατά €946 εκατ. στα πρωτογενή εισοδήματα και σχεδόν ισοσκελισμένο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων (+€4,5 εκατ.).
- Στο ισοζύγιο κεφαλαίων, το οποίο δεν αποτελεί τμήμα του ΙΤΣ, καταγράφηκε αύξηση των εισπράξεων €1,7 δισεκ., λόγω της αύξησης των μεταβιβάσεων της ΕΕ προς την Ελλάδα.

Αρνητική η μεταβολή του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών το 2020, οριακά θετική στην Ευρωζώνη

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)

ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και επίδραση τιμών ενεργειακών προϊόντων και αλλαγών στη φορολογία

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, έως 12/2020

Ελλάδα: Εντονότερος αντιπληθωρισμός τον Δεκέμβριο (-2,4%) σε σύγκριση με τον Νοέμβριο (-2,1%), λόγω περαιτέρω εξασθένησης της αυξητικής επίδρασης της εγχώριας ζήτησης. Αρνητικός ρυθμός μεταβολής ΕνΔΤΚ κατά μέσο όρο το 2020, -1,3% από 0,5% ένα έτος πριν. Συνεχίζονται αμετάβλητες τον Δεκέμβριο οι αποπληθωριστικές πιέσεις από τους έμμεσους φόρους (έκπτωση ΦΠΑ στα ΜΜΜ και στον τουρισμό), κατά 0,9%, όπως και από τα ενεργειακά αγαθά (-0,8%)

Ευρωζώνη: Στο ίδιο επίπεδο ο αντιπληθωρισμός τον Δεκέμβριο σε σύγκριση με τον Νοέμβριο, -0,3%. Κατά μέσο όρο 0,3% το 2020.

- Σημαντική ενίσχυση **βιομηχανικής παραγωγής** και τον Δεκέμβριο σε σχέση με ένα έτος πριν
- Μεικτές τάσεις στις **Κατασκευές** στο δίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου, με τις Κατασκευές Κτιρίων να αυξάνονται σημαντικά και τα έργα Πολιτικού Μηχανικού (κυρίως δημόσια έργα) να υποχωρούν
- Υποχώρηση στον όγκο πωλήσεων του **Λιανικού εμπορίου** τον Νοέμβριο, κατά 6,9%, σε αντίθεση με την άνοδό τους ένα έτος νωρίτερα (+3,7%)
- Υποχώρηση **ανεργίας** και τον Οκτώβριο σε σχέση με πριν ένα χρόνο, για πρώτη φορά από τον περασμένο Μάρτιο, λόγω αύξησης της απασχόλησης, όχι εξαιτίας μείωσης του εργατικού δυναμικού
- Στον **εξωτερικό τομέα**, συρρίκνωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο αγαθών στο ενδεκάμηνο κατά €4,8 δισεκ., η οποία οφείλεται κατά 44,3% στη διόρθωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο καυσίμων
- Σταδιακή διόρθωση του πολύ αρνητικού **ισοζυγίου υπηρεσιών** τον ίδιο μήνα, ενώ στο ενδεκάμηνο οι τουριστικές εισπράξεις είναι μειωμένες κατά €13,6 δισεκ.
- Περαιτέρω ενίσχυση του **αντιπληθωρισμού** τον Δεκέμβριο (-2,4%), λόγω περαιτέρω εξασθένησης της αυξητικής επίδρασης της εγχώριας ζήτησης στις τιμές

6. Δημοσιονομικά

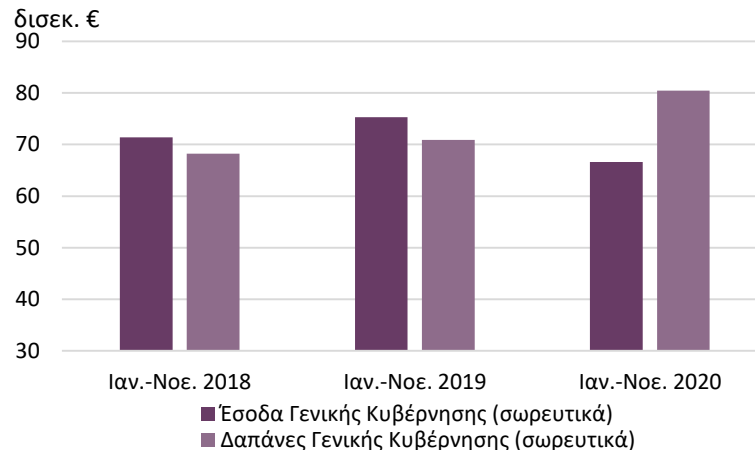
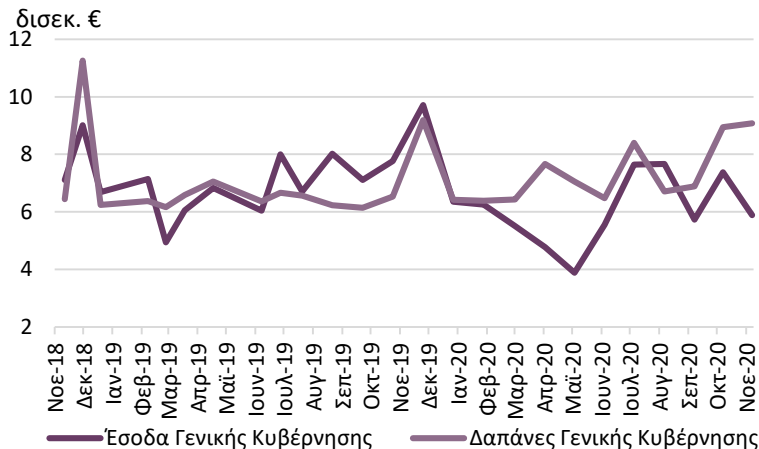
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

«Νέες προκλήσεις και προοπτικές της πανδημίας»

Συνεχίστηκε η μεγάλη διευρυμένη δαπάνη τον Νοέμβριο έναντι του 2019 και υποχώρησαν τα έσοδα. Στο ενδεκάμηνο, διάφορα (υπέρβαση) κυρίως στις δαπάνες.

Πολύ υψηλότερες δαπάνες τον Νοέμβριο από πρόπερσι, κατά 39,1%. Έντονη υποχώρηση εσόδων σε σύγκριση με πριν ένα έτος, κατά 24,2%, κατόπιν εκτεταμένης ανόδου 3,8% τον Οκτώβριο.

Έσοδα – Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 11/2020

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Η Γενική Κυβέρνηση περιλαμβάνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, την Κεντρική Κυβέρνηση (ΔΕΚΟ, λοιπά νομικά πρόσωπα Δημοσίου, Νοσοκομεία), τους προϋπολογισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Ασφαλιστικών Ταμείων (ΟΚΑ)

Υψηλότερες δαπάνες €2,55 δισεκ., σχεδόν αποκλειστικά από έκτακτες μεταβιβάσεις λόγω κορωνοϊού (+€1,95 δισεκ.) και επιδοτήσεις (+€390 εκατ.).

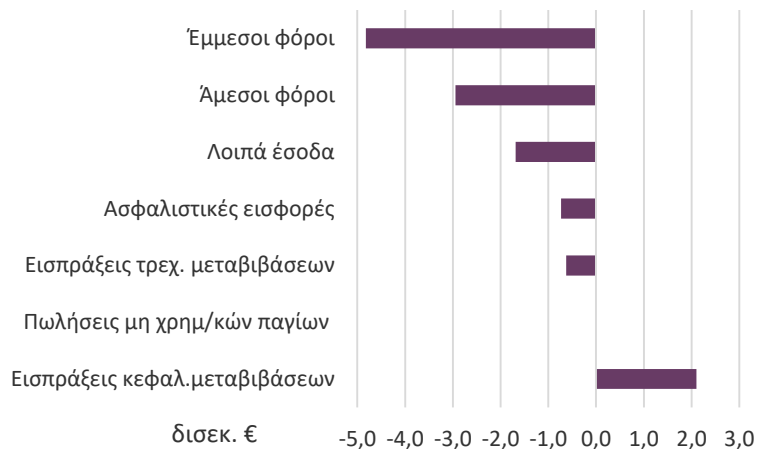
Λιγότερα έσοδα κατά €1,88 δισεκ. από τον Νοέμβριο του 2019, από λιγότερες εισπράξεις άμεσων (-€834 εκατ.) και έμμεσων (-€432 εκατ.) φόρων, καθώς και χαμηλότερες εισπράξεις μεταβιβάσεων (-€430 εκατ.).

Στο ενδεκάμηνο τα έσοδα ήταν €8,67 δισεκ. λιγότερα (-11,5%) και οι δαπάνες διευρυμένες κατά €9,53 δισεκ. (+13,5%)

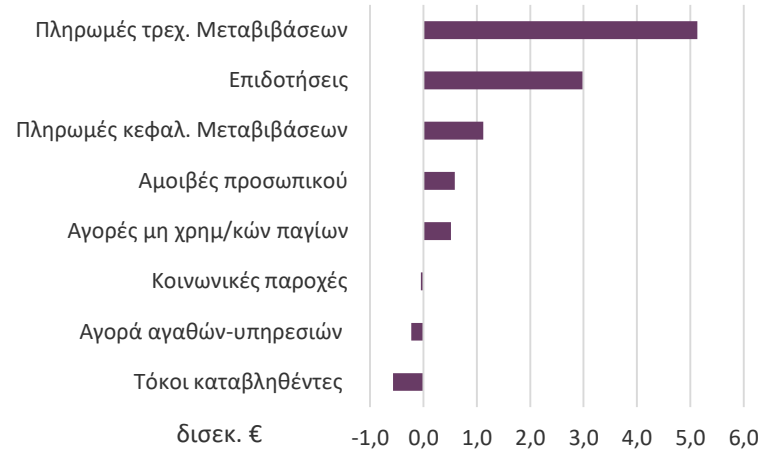
Αύξηση ελλείμματος στο ενδεκάμηνο κυρίως από λιγότερες εισπράξεις έμμεσων φόρων και περισσότερες πληρωμές μεταβιβάσεων

Κατηγορίες δημοσίων εσόδων – δαπανών

Μεταβολές εσόδων (Ιαν.-Νοέ.)

Μεταβολές δαπανών (Ιαν.-Νοέ.)

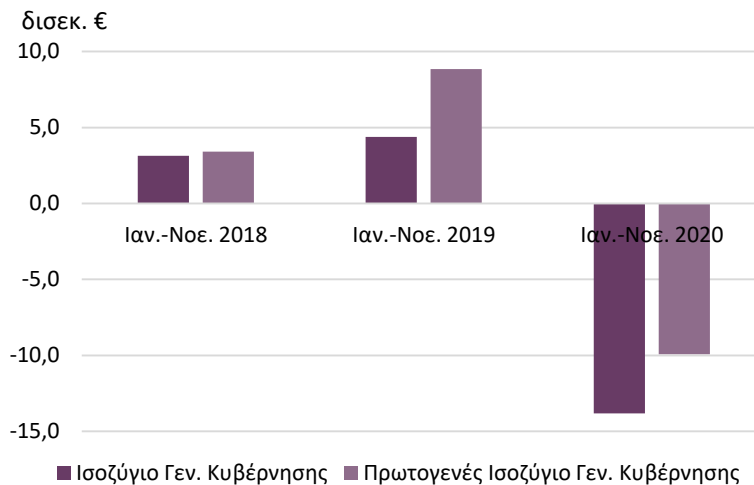
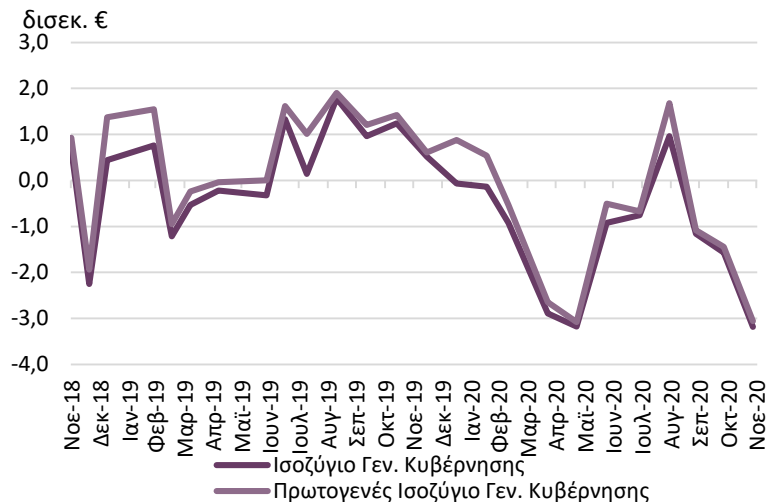

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 11/2020

Υποχώρηση δημοσίων εσόδων κατά €9,54 δισεκ. κυρίως από λιγότερες εισπράξεις έμμεσων (-€4,82 δισεκ.) και άμεσων φόρων (-€2,94 δισεκ.) και χαμηλότερα λοιπά έσοδα, λόγω μικρότερων εισπράξεων από αποκρατικοποιήσεις (-€1,68 δισεκ.)
Διεύρυνση δημοσίων δαπανών €8,67 δισεκ., από άνοδο πληρωμών τρεχουσών μεταβιβάσεων (+€5,13 δισεκ.), για την ενίσχυση μισθωτών-επαγγελματιών λόγω πανδημίας, καθώς και από αύξηση επιδοτήσεων (+€2,98 δισεκ.)

Επιδείνωση πρωτογενούς δημοσ. ισοζυγίου τον Νοέμβριο σε σχέση με πέρυσι, κυρίως από διεύρυνση δαπανών, αλλά και υστέρηση εσόδων

Ισοζύγιο-Πρωτογενές ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης*

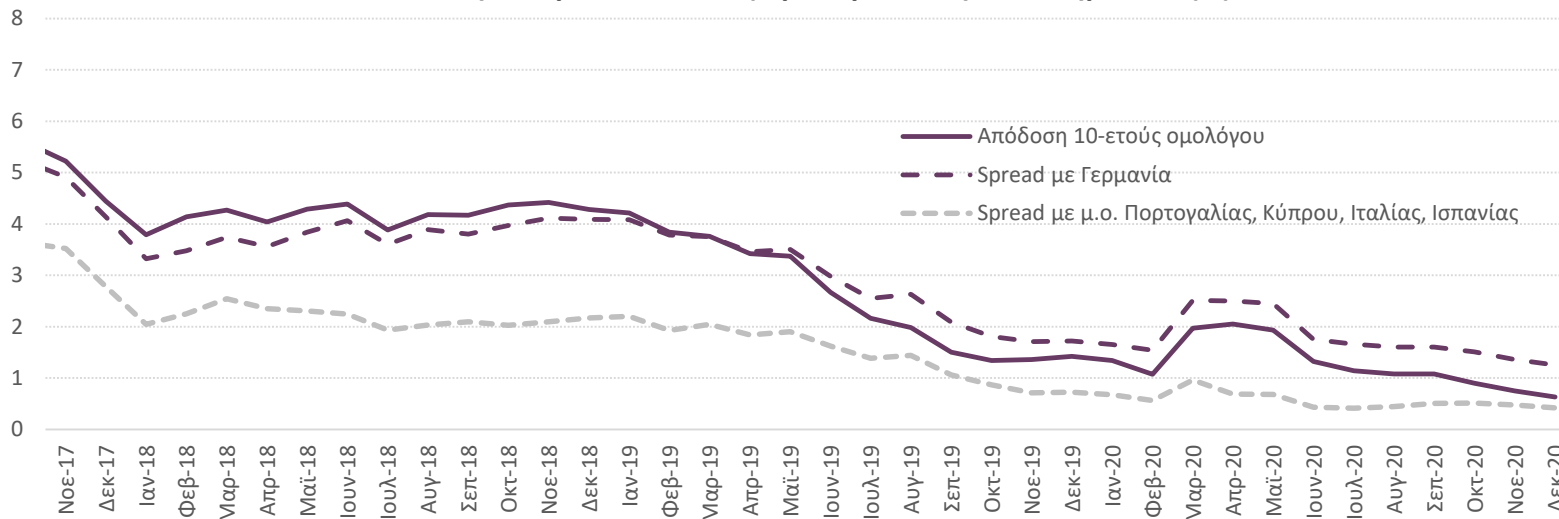
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 11/2020

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Το Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει από τη διαφορά εσόδων-δαπανών της. Το Πρωτογενές Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει αφαιρώντας τις πληρωμές τόκων από το ισοζύγιό της.

Επιδείνωση πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου κατά €4,48 δισεκ. από τον Νοέμβριο του 2019, σε έλλειμμα €3,05 δισεκ., από διεύρυνση δαπανών, καθώς και λιγότερα έσοδα, ενώ οι πληρωμές τόκων υποχώρησαν
Επιδείνωση και Ισοζυγίου Γεν. Κυβέρνησης τον Νοέμβριο σε σχέση με πριν ένα έτος, κατά €4,4 δισεκ., σε έλλειμμα €3,18 δισεκ.
Στο ενδεκάμηνο, πρωτογενές έλλειμμα €9,92 δισεκ., έναντι πρωτογενούς πλεονάσματος €8,85 δισεκ. πριν ένα χρόνο

Η απόδοση των ελληνικών ομολόγων τον Δεκέμβριο υποχώρησε σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα κάτω από 0,65%

Απόδοση και spread 10-ετούς ομολόγου Ελληνικού Δημοσίου (%)

Αντίστοιχη κάμψη κατέγραψε το spread του 10-ετούς ελληνικού ομολόγου, κυρίως έναντι του γερμανικού (σε 125 από 136 μ.β.), αλλά και έναντι των ομολόγων των «χωρών του νότου» (σε 42 από 47 μ.β.).

Πηγή: ΕΚΤ, έως 12/2020

Σύνοψη – Δημόσια Οικονομικά

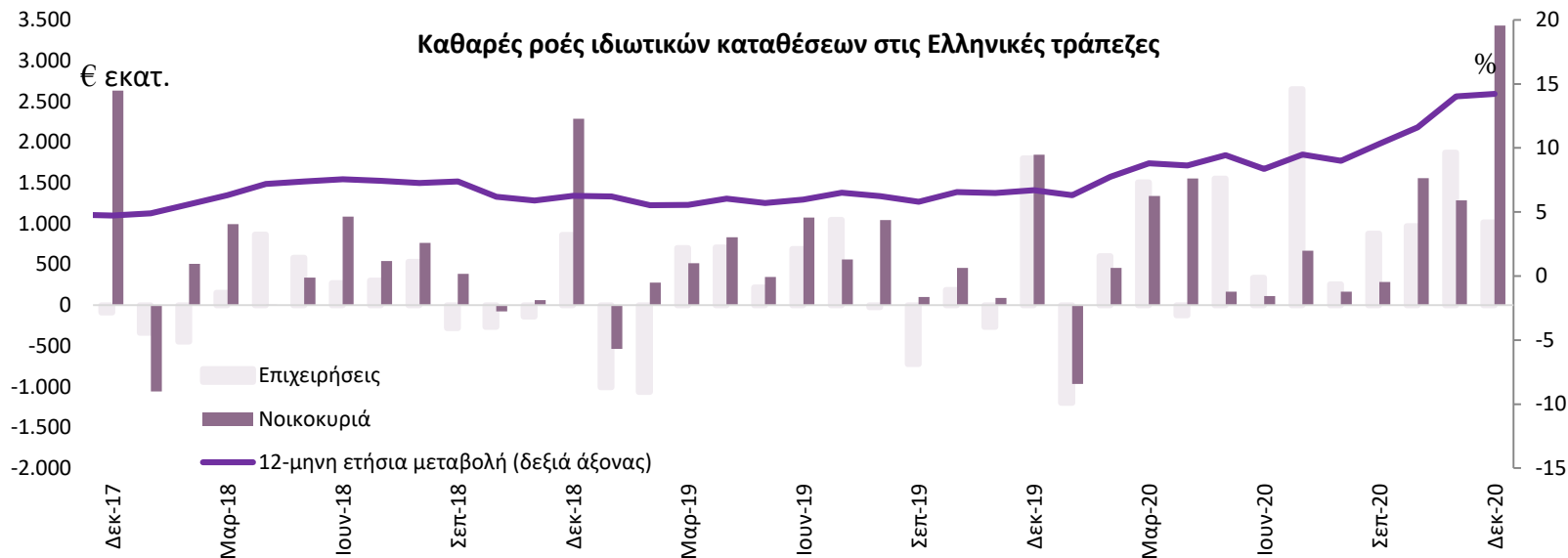
- **Επιδείνωση δημόσιων οικονομικών** και τον Νοέμβριο σε σχέση με το 2019, **πρωτίστως από έντονη αύξηση δαπανών** (+39,1%) από έκτακτες μεταβιβάσεις λόγω COVID-19 (76,0% της ανόδου). Σημαντική μείωση και των εσόδων (-24,2%), λόγω χαμηλότερων εισπράξεων άμεσων και έμμεσων φόρων, καθώς και λιγότερων μεταβιβάσεων.
- Στην περίοδο **Ιανουαρίου-Νοεμβρίου του 2020, υποχώρηση εσόδων** σε σχέση με το 2019 κυρίως από λιγότερες εισπράξεις έμμεσων (-€4,82 δισεκ. ή -18,3%) και άμεσων φόρων (-€2,94 δισεκ. ή -16,8%).
- **Διεύρυνση δαπανών** κυρίως από πληρωμές τρεχουσών μεταβιβάσεων (+5,13 δισεκ. ή +178,8%), για τη στήριξη νοικοκυριών και επαγγελματιών, καθώς και επιδοτήσεων (+€2,98 δισεκ. ή +197,9%).
- **Πρωτογενές έλλειμμα** Γενικής Κυβέρνησης στο ενδεκάμηνο €9,92 δισεκ., έναντι πρωτογενούς πλεονάσματος €8,75 δισεκ. πριν ένα χρόνο.
- Στο ιστορικά χαμηλό επίπεδο του 0,63% η **απόδοση των ελληνικών 10-ετών ομολόγων** τον Δεκέμβριο, συνοδευόμενη από μείωση του spread σε σχέση με τα αντίστοιχα Γερμανικά ομόλογα σε χαμηλό 11-ετίας.

7. Τραπεζικά

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

«Νέες προκλήσεις και προοπτικές της πανδημίας»

Η αύξηση των τραπεζικών καταθέσεων επιταχύνθηκε το Δεκέμβριο, κυρίως από την πλευρά των νοικοκυριών

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 12/2020

Το απόθεμα ιδιωτικών καταθέσεων ανέκαμψε για πρώτη φορά στα επίπεδα του 2014.

Θετική συνεχίζει η επίδραση από την αύξηση της ιδιωτικής αποταμίευσης και τα μέτρα τόνωσης ρευστότητας των πληττόμενων επιχειρήσεων και νοικοκυριών για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις εκταμίευσαν €3,0 δισεκ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Δεκέμβριο

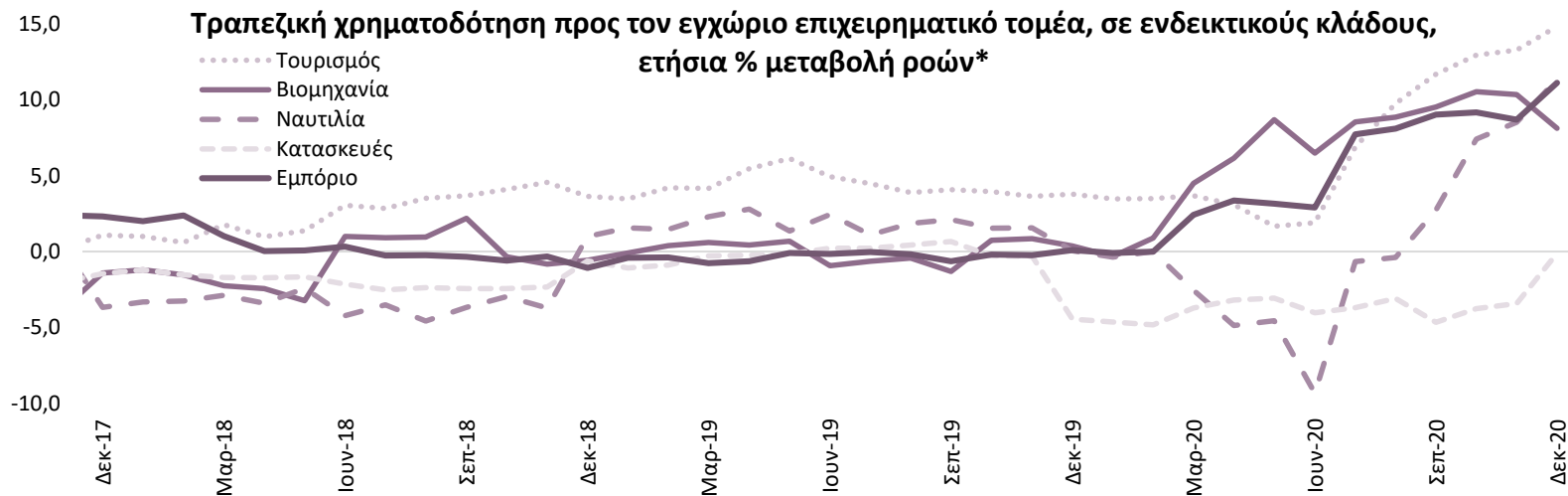
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 12/2020

Το σύνολο των νέων δανείων τακτής λήξης προς τις ΜΧΕ το διάστημα Μαρτίου-Δεκεμβρίου 2020 ξεπέρασε τα €15,3 δισεκ.

Η ανάκαμψη της χρηματοδότησης προς τις ΜΧΕ συνεχίζεται υπό την επίδραση των εγγυοδοτικών προγραμμάτων εγχώριας στήριξης της ρευστότητας, και των διευκολύνσεων χρηματοδότησης των τραπεζών από την ΕΚΤ.

Η χρηματοδότηση των νοικοκυριών συνέχισε να μειώνεται σε ετήσια βάση, με μόνο € 131 εκατ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Δεκέμβριο.

Υψηλή πιστωτική επέκταση καταγράφηκε το Νοέμβριο σε όλους τους κλάδους με μόνη εξαίρεση τις κατασκευές

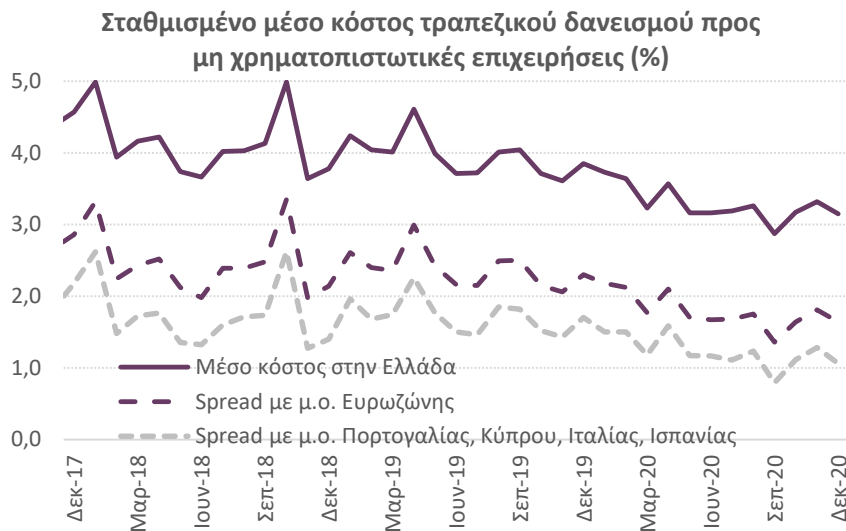
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 12/2020

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων.

Πέρα από τη βιομηχανία, επιχειρήσεις στους κλάδους του τουρισμού, της ναυτιλίας και του εμπορίου καταγράφουν νέες καθαρές χρηματοδοτήσεις μέσα από την αξιοποίηση των μέτρων για την ενίσχυση ρευστότητας.

Τα μέσα επιτόκια νέου δανεισμού προς τις επιχειρήσεις μειώθηκαν τον Δεκέμβριο, ενώ αυξήθηκαν οριακά για τα νοικοκυριά

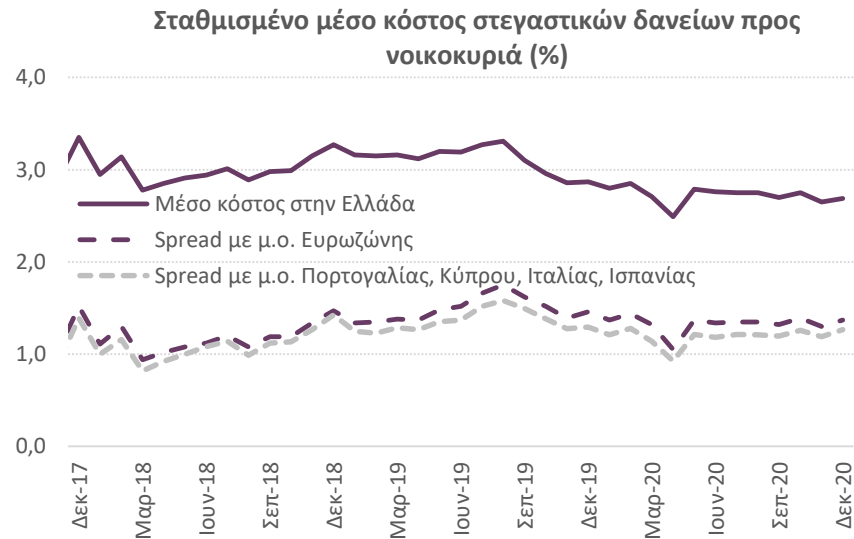
Το κόστος νέου δανεισμού των ελληνικών επιχειρήσεων μειώθηκε τον Δεκέμβριο στο 3,1%, με αποτέλεσμα να μειωθεί η απόκλιση από τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ

Πηγή: ΕΚΤ, έως 12/2020

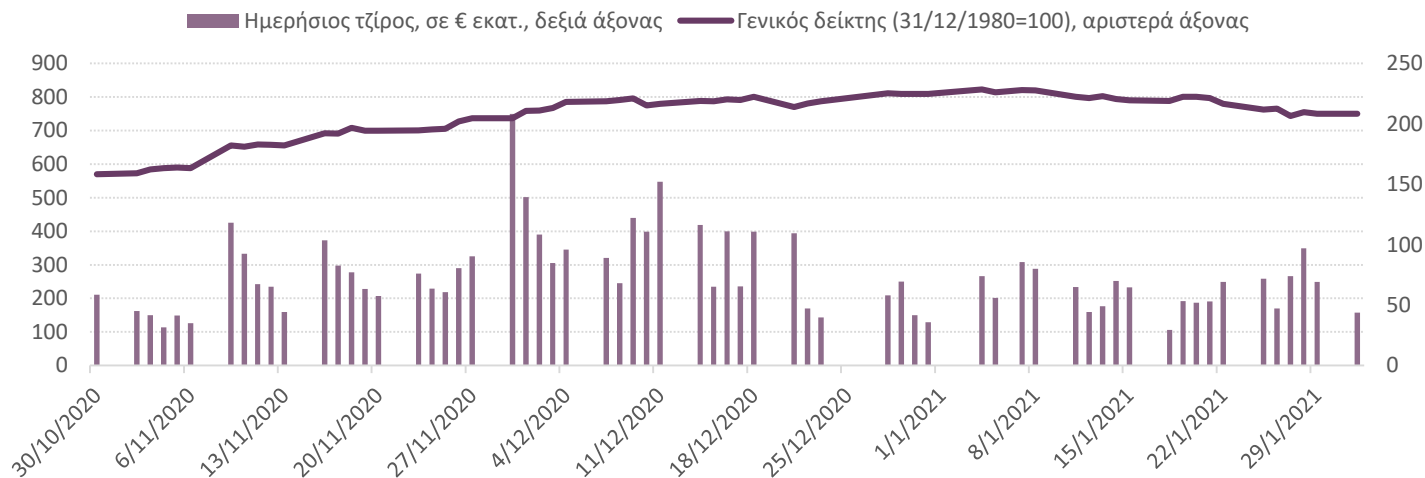
Το κόστος νέου δανεισμού συνεχίζει να αποκλίνει από τον μ.ό. του «νότου» της Ευρωζώνης, κατά περίπου 127 μ.β. για τα νοικοκυριά και 106 μ.β. για τις επιχειρήσεις

Το επιτόκιο νέων στεγαστικών δανείων προς τα νοικοκυριά αυξήθηκε οριακά, στο 2,7%, με αποτέλεσμα να αυξηθεί η απόκλιση από τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ

Οι τιμές των μετοχών μειώθηκαν κατά 7,3% τον Ιανουάριο, σε συνέχεια της αβεβαιότητας και καθυστερήσεων στο πρόγραμμα των εμβολιασμών

Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών

Πηγή: Capital.gr, έως 1/2021

...ενώ ο μέσος όγκος ημερησίων συναλλαγών υποχώρησε, κατά 29% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, προσεγγίζοντας τα €62 εκατ. σε σχέση με €87 εκατ. τον Δεκέμβριο και €63 εκατ. κατά μ.ό. το 2020.

Σύνοψη – Τραπεζικά

- Το **απόθεμα ιδιωτικών καταθέσεων** ανέκαμψε στα τέλη του 2020 για πρώτη φορά στα επίπεδα του 2014. Η αύξηση των τραπεζικών καταθέσεων τον Δεκέμβριο επιταχύνθηκε κυρίως μεταξύ των νοικοκυριών.
- Η **πιστωτική επέκταση προς Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ)** επιταχύνθηκε με €3,0 δισεκ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Δεκέμβριο, υπό τη θετική επενέργεια των εγχώριων μέτρων τόνωσης της ρευστότητας και των διευκολύνσεων χρηματοδότησης των τραπεζών από την ΕΚΤ.
- Το **σύνολο των νέων δανείων** τακτής λήξης προς τις ΜΧΕ το διάστημα Μαρτίου-Δεκεμβρίου 2020 ξεπέρασε τα €15,3 δισεκ.
- Όλοι οι **κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας** κατέγραψαν πιστωτική επέκταση τον Δεκέμβριο, με εξαίρεση τις κατασκευές, ενώ συνεχίστηκε η πιστωτική συρρίκνωση προς τα νοικοκυριά.
- Τα **επιτόκια νέου δανεισμού** των επιχειρήσεων σημείωσαν μικρή πτώση τον Δεκέμβριο, συγκλίνοντας με το μέσο κόστος δανεισμού στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης. Αντίθετη τάση καταγράφηκε στα επιτόκια νέου δανεισμού προς τα νοικοκυριά.
- Η **χρηματιστηριακή αγορά** μετοχών κατέγραψε απώλειες τον Ιανουάριο κατά 7,3% καθώς και μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας, 29% χαμηλότερη από τον Δεκέμβριο, αλλά κοντά στο ετήσιο μ.ό. του 2020.

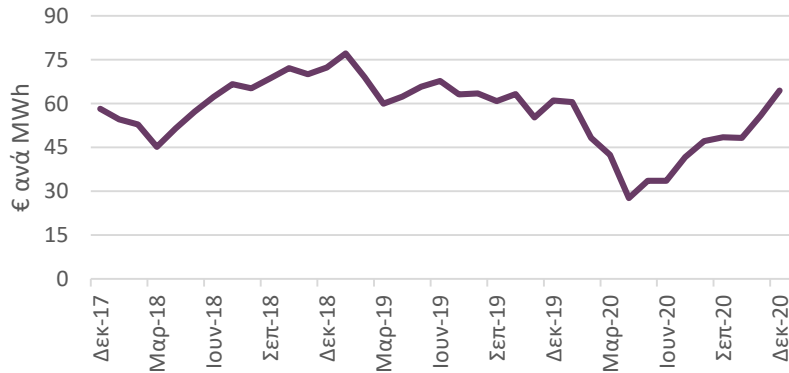
8. Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

«Νέες προκλήσεις και προοπτικές της πανδημίας»

Το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά τον Δεκέμβριο αυξήθηκε κατά 5,5% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2019...

Μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα

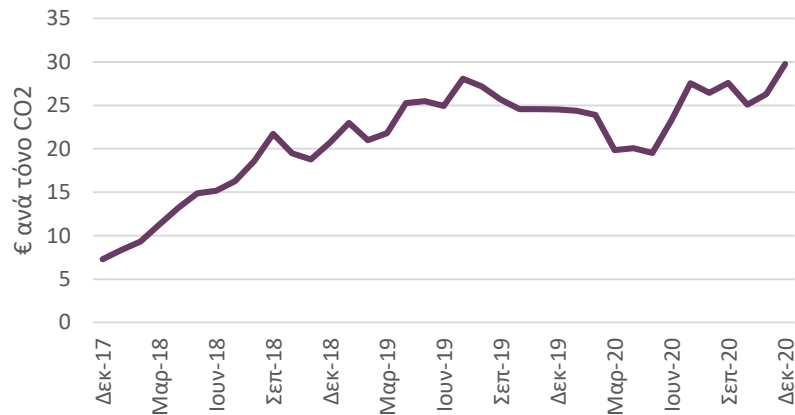

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 12/2020

Η μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα (Οριακή Τιμή Συστήματος) διαμορφώθηκε τον Δεκέμβριο στα 64,4 €/MWh, αυξημένη κατά 15,1% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

...ενώ η τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂, σημείωσε διαχρονικά υψηλό επίπεδο τον Δεκέμβριο

Μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EUA units)

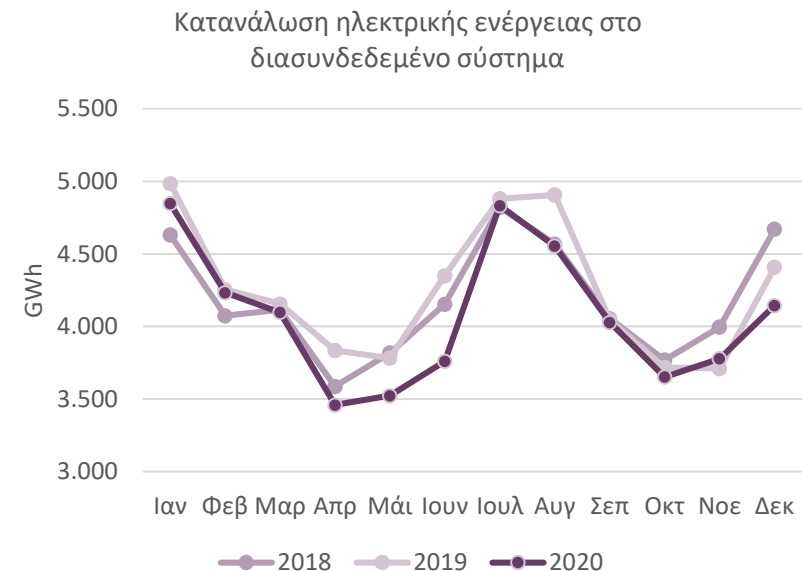

Πηγή: ΛΑΓΓΕ, έως 12/2020

Η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ τον Δεκέμβριο διαμορφώθηκε στα 29,75 €/tCO₂, αυξημένη κατά 13,1% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα

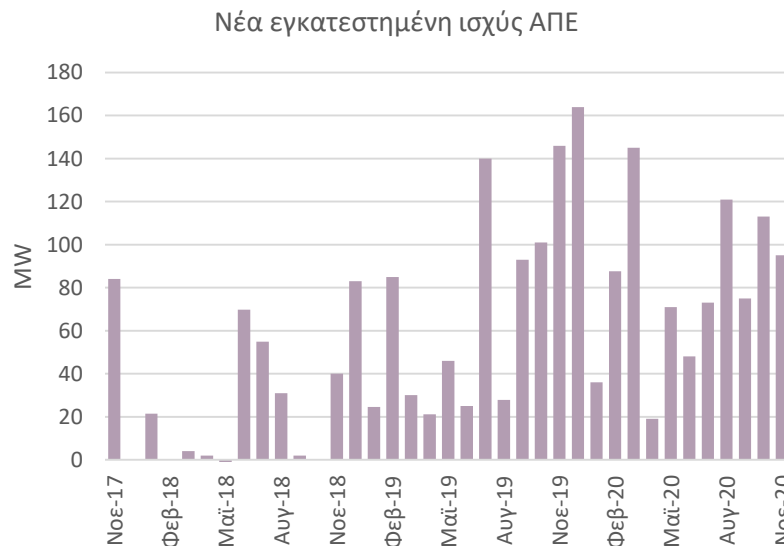
Μείωση κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, διατηρούν οι επενδύσεις σε ΑΠΕ τον ανοδικό ρυθμό τους

Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα διαμορφώθηκε τον Δεκέμβριο στις 4.144 GWh, μειωμένη κατά 6% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 12/2020

Η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή αυξήθηκε τον Νοέμβριο κατά 95 MW

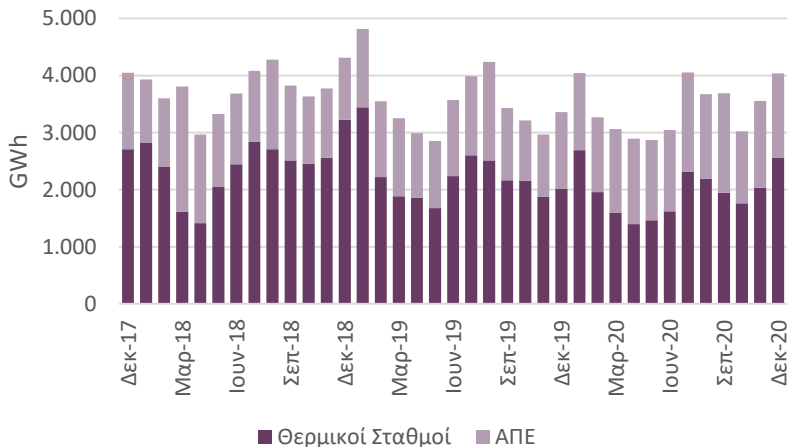
*Δεν συμπεριλαμβάνεται η ισχύς από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

Πηγή: ΔΑΠΕΕΠ, έως 11/2020

Αυξήθηκε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και θερμικούς σταθμούς. Μειώθηκαν οι καθαρές εισαγωγές.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς στο διασυνδεδεμένο σύστημα τον Δεκέμβριο αυξήθηκε κατά 27% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, ενώ από ΑΠΕ αυξήθηκε κατά 10%

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς και ΑΠΕ* στο διασυνδεδεμένο σύστημα

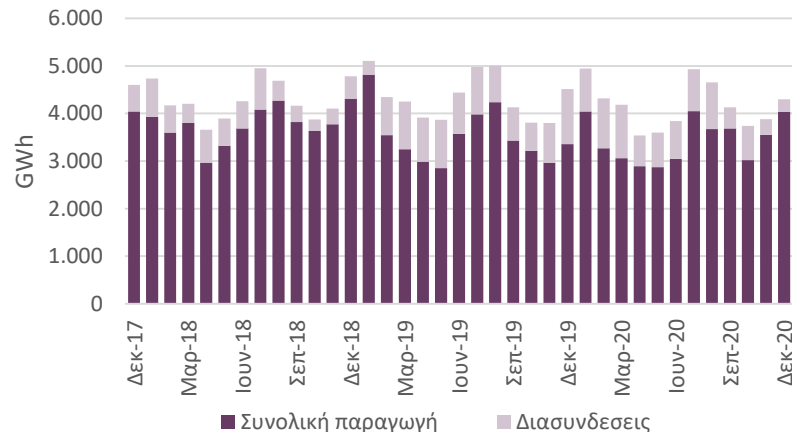

*Συμπεριλαμβάνεται η ενέργεια από υδροηλεκτρικούς σταθμούς

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 12/2020

Η συνολική εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας τον Δεκέμβριο αυξήθηκε κατά 20,2% και οι καθαρές εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας μειώθηκαν κατά 77,7%, συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ισοζύγιο διασυνδέσεων στο διασυνδεδεμένο σύστημα*

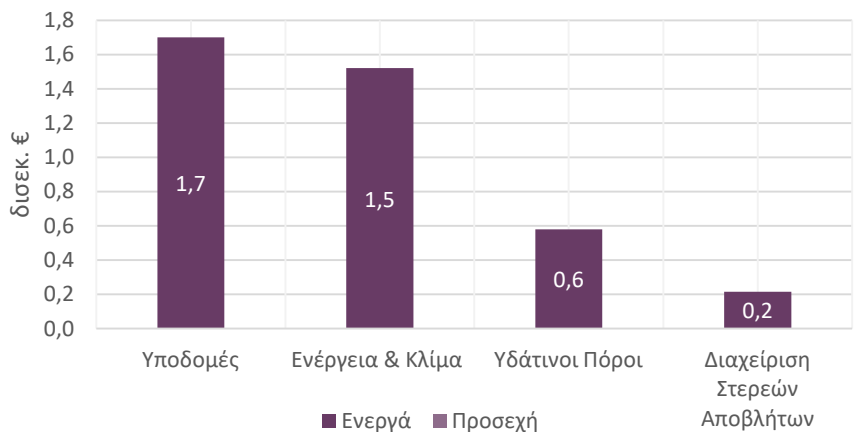

*Δεν συμπεριλαμβάνονται οι απώλειες συστήματος. Οι διασυνδέσεις αφορούν στις καθαρές εισαγωγές.

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 12/2020

Το «Εξοικονομώ – Αυτονομώ» (προϋπολογισμού €897 εκατ.) αυξάνει τις προσκλήσεις για ενέργεια και κλίμα. Παράταση προσκλήσεων για απόβλητα και κλίμα στο 2021.

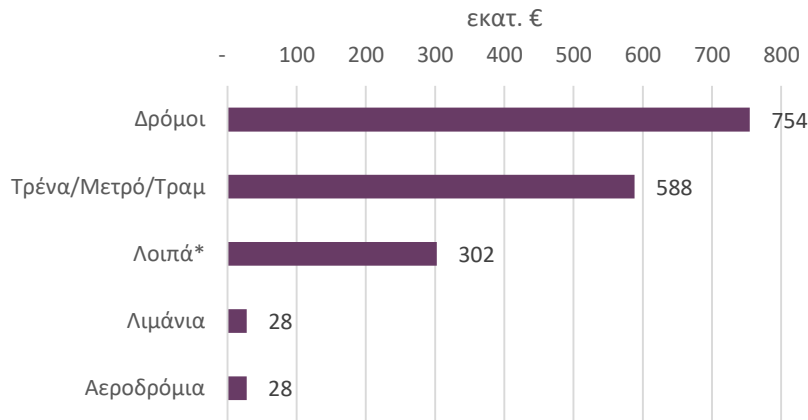
Τρέχουσες προσκλήσεις έργων*

*Αφορά σε προσκλήσεις έργων μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ και σχέδια επενδύσεων στο πλαίσιο παραχωρήσεων ΤΑΙΠΕΔ έως 1/2021. Κάθε μια από τις κατηγορίες περιλαμβάνει τα εξής έργα:

- Υποδομές: Οδικά δίκτυα-δρόμοι, μέσα σταθερής τροχιάς, λιμάνια, αεροδρόμια κλπ.
- Ενέργεια & Κλίμα: Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων, πρόληψη κινδύνων από πλημμύρες και πυρκαγιές, ενεργειακή διασύνδεση απομακρυσμένων περιοχών και λουιτά
- Υδάτινοι πόροι: Συλλογή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων / αστικών λυμάτων, αποδοτική διαχείριση πόσιμου ύδατος, γενικότερες υποδομές διαχείρισης υδάτινων πόρων
- Στερεά Απόβλητα: Δημιουργία πράσινων σημείων, ανάπτυξη συστημάτων συλλογής βιοαερίου, αστικά απόβλητα, μονάδες κομποστοποίησης κλπ.

Υποδομές - Ανοιχτές προσκλήσεις

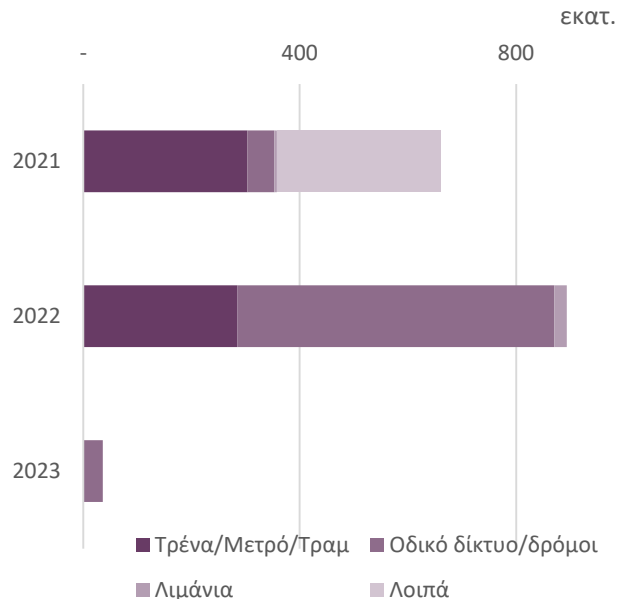

Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020 και ΣΔΙΤ, έως 1/2021

*Στα Λουιτά συγκαταλέγονται έργα αναβάθμισης αστικού περιβάλλοντος, υποδομές άθλησης, έργα ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς κλπ.

Πάνω από το 38% των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης στην Ελλάδα σε έργα και επενδύσεις πράσινης ανάπτυξης

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων σε υποδομές, ανά κατηγορία έργου και έτους

* Περιλαμβάνονται επενδύσεις σε ενέργειες του ΤΑΙΠΕΔ ολοκληρωμένες το 2020, βάσει του προϋπολογισμού επενδύσεων
Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, ΤΑΙΠΕΔ έως 1/2021

Σημαντικοί πόροι από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης σε έργα και επενδύσεις πράσινης μετάβασης, μετριασμού και προσαρμογής σε σχέση με το περιβάλλον. Ενδεικτικά, στους στόχους του ΥΠΕΝ συγκαταλέγονται:

- Ενεργειακή αναβάθμιση κτηρίων (τμήμα των αναμενόμενων πόρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης έχει διατεθεί στην πρόσκληση «Εξοικονομώ-Αυτονομώ»)
- Έξυπνοι μετρητές σε καταναλωτές (προϋπολογισμός €850 εκατ.)
- Χωροταξία (εκπόνηση τοπικών και ειδικών χωροταξικών σχεδίων (αίτημα σε ΕΤΑ για €350 εκατ.)
- Οικιστικές αναπλάσεις μεγάλης κλίμακας σε υποβαθμισμένες περιοχές (προϋπολογισμός €160 εκατ.)
- Αναδασώσεις άνω των 500 χιλ. στρεμμάτων σε υποβαθμισμένες περιοχές της χώρας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής (αίτημα σε ΕΤΑ €310 εκατ.)
- Αποκαταστάσεις εδαφών στο Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης (προϋπολογισμός €300 εκατ. από το ΕΤΑ)
- Διαχείριση αποβλήτων (αίτημα €660 εκατ. στο ΕΤΑ ΚΑΙ €500 εκατ. από ΣΔΙΤ)
- Προστασία Natura (προϋπολογισμός €160 εκατ.)
- Χρηματοδοτικά εργαλεία για ιδιωτικές επενδύσεις στους τομείς των πράσινων τεχνολογιών
- Ηλεκτροκίνηση: επενδύσεις σε υποδομές, π.χ. φορτιστές, αλλά και παροχή κινήτρων για τη δημιουργία τους (αίτημα σε ΕΤΑ για €400 εκατ.)

Οριστικοποίηση νέας αρχιτεκτονικής ΕΣΠΑ 2021-2027: Κεφάλαια €4,995 δισεκ. για το Στόχο Πολιτικής (Σ.Π.2) που αφορά σε περιβάλλον, ενέργεια και πολιτική προστασία. Οι προσκλήσεις δεν αναμένονται νωρίτερα από το φθινόπωρο του 2021.
Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

Σύνοψη – Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

- Στην **αγορά ηλεκτρικής ενέργειας** τον Δεκέμβριο, η κατανάλωση μειώθηκε κατά 6% έναντι του ίδιου μήνα του 2019, ενώ το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά κατέγραψε αύξηση 5,5% σε ετήσια βάση.
- Οι **επενδύσεις σε ΑΠΕ** σημείωσαν άνοδο τον Νοέμβριο σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα και η **παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ** αυξήθηκε τον Δεκέμβριο κατά 10% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2019, ενώ οι συνολικές καθαρές εισαγωγές μειώθηκαν κατά 77,7% σε ετήσια βάση.
- Η **μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO2** σημείωσε ιστορικό υψηλό τον Δεκέμβριο
- Στα **δημόσια έργα**, το «Εξοικονομώ – Αυτονομώ» (€897 εκατ.) οδηγεί την αύξηση σε προσκλήσεις για ενέργεια και κλίμα. Παράταση προσκλήσεων για απόβλητα και κλίμα στο 2021.
- Κεφάλαια €5 δισεκ. για το Στόχο Πολιτικής του **ΕΣΠΑ 2021-2027** που αφορά σε περιβάλλον, ενέργεια και πολιτική προστασία (Σ.Π.2). Οι προσκλήσεις του νέου ΕΣΠΑ δεν αναμένονται νωρίτερα από το φθινόπωρο του 2021.
- Πάνω από το 38% των πόρων του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης** αναμένεται για έργα και επενδύσεις πράσινης ανάπτυξης.